

ADMINISTRAȚIA ROMÂNĂ

Organ al Uniunii Generale a Notarilor Comunali și Cercuall din Româna

DIRECTOR ȘI REDACTOR RESPONZABIL:
ALEXANDRU BUHA,
consilier orășănesc, președintele notarilor
și profesor al școlii de notari, Lugoj.

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
LUGOJ, STRADA BISERICII No 24.

PRIMREDACTOR:
Dr. ALEXANDRU VASILIE

Cuprinsul:

1 Regulamentul (tip) pentru comune (conform legii noi administrative)	4 Căminul nostru, de: Ioachim Sas
2 Industria textilă — în orașe, de: I. Groșoreanu	5 Industria textilă, de: Ioan Groșoreanu
3 Atestatele de prețuire, de: Un notar cercual	6 Să privim în viitor, de: Un notar comunal
	7 Publicațiuni

BCU Cluj / Central University Library Cluj
ADRESA.

Notariatul și Primăria

[Handwritten signature]

p. u. _____

județul: _____

ABONAMENTUL:

Pe 1 an 200 Lei
Pe 1/2 an 100 Lei

Apare în 1. și 15. a fiecărei luni.

MANUSCRISELE

să primesc până în 10 și 25 a lunii
și nu se înapoiază.

ADMINISTRAȚIA ROMÂNĂ

Organ al Uniunii Generale a Notarilor Comunali și Cercuali din România

DIRECTOR ȘI REDACTOR RESPONSABIL:

ALEXANDRU BUHA,
consilier erășănesc, președintele notarilor
și profesor al școlii de notari, Lugoj.

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:

LUGOJ, STRADA BISERICII No. 24.

PRIMREDACTOR:

Dr. ALEXANDRU VASILIE

Uniunea Generală a Notarilor Comunali și Cercuali din România.

Nr. 701—1925.

Domnule Notar!

Art. 110 din Legea pentru unificarea administrativă dispune că fie care comună să-și întocmească regulamentul, prin care se determină în mod amănunțit organizarea diferitelor servicii, atribuțiunile și retribuțiunea personalului

Spre a introduce un sistem unitar în organizarea internă a comunelor Prezidiul Uniunii Gen. a Notarilor Comunali și Cercuali a întocmit un regulament tip, menit a servi ca model în această privință, pe care îl publicăm mai jos, cu rugămintea să binevoiți a-l studia și a-l face observațiunile, ce credeți de cuviință pe care vă rugăm să ni le înaintați până la 10 August a. c. spre a fi supuse deliberării Consiliului de administrație al Uniunii, care este convocat la Cluj, pe ziua de 16 August a. c.

Lugoj, la 30. Iulie 1925.

Alexandru Buha
președinte.

REGULAMENT (tip)

de organizarea diferitelor servicii, atribuțiunea personalului al orașului _____
comună urbană, județului _____
întocmit în conformitate cu dispozițiunile Art. 100 al legii pentru unificarea administrativă.

Capitolul I.

Autoritatea comunală.

Art. 1. — Comuna _____ este comună rurală a județului _____, de sine statornică, având autoritatea ei comunală, consiliu comunal, delegație comunală și pe primarul comunal.

Comuna _____ are actualmente un teritoriu de jughere _____ cadastrale, _____ case și _____ locuitori.

Nefiind în stare însă din propria ei putere materială să satisfacă obligațiile impuse prin legile în vigoare,

ca să execute, să creeze și să întrețină lucrări și instituțiuni, cari sunt de folos local din punct de vedere administrativ, sanitar, economic, cultural sau al lucrărilor publice, se asociază conform art. 296 al legii pentru unificarea administrativă cu Comunele _____ tot în județul _____ într-un cerc comunal (cerc notarial, notariat cercual) conform deciziunii delegațiunei permanente județene dată pe baza art. 144 lit. b. Fie care comună din cerc va avea însă consiliul său, delegația sa permanentă primarul și secretarul său comunal. Toate comunele unui cerc notarial vor avea în comun pe: notarul,

medicul cercual, (conductorul) cercual, secretarul de notar și personalul de birou notarial.

În lipsa secretarului comunal agendele lui le va îndeplini notarul comunal, cercual cu secretarul de notar și cu personalul biroului notarial.

Comuna va participa la plata personalului cercual în raport cu bugetul veniturilor ordinare ale comunei și în raport cu distanța comunei de reședința cercului notarial, după cum se va stabili de delegația perm. jud. odată cu aprobarea bugetului comunal de venituri și cheltuieli.

Art. 2. Comuna își rezolvă în mod independent chestiunile ei publice și interne în conformitate cu legea pentru unificarea administrativă Art. 7 și 8.

Autoritatea ei se estinde asupra ori-cărei persoane care locuiește sau se întreține în comună și pe teritoriul ei.

Art. 3 — Autoritatea comunală î-și exercită drepturile, datorințele și î-și administrează interesele ei în baza Art. 10, 11, 50, 51, 52, 53, 54. 264—272 al legii, pentru unificarea administrativă și pe temeiul acestui Regulament de organizare prin :

Consiliul comunal.

Delegația permanentă comunală.

Primarul, și prin Primărie.

Capitolul II.

Consiliul comunal.

Consiliul comunal constă :

a) Din $\frac{3}{5}$ consilieri aleși de către toți alegătorii comunali cu vot universal, egal, direct, secret, obligator, prin scrutin pe listă și reprezentarea minorității.

b) Din consilierii de drept până la $\frac{2}{5}$, recrutați conform Art. 17 al legii pentru unificarea administrativă.

Art. 4. — Numărul membrilor ai consiliului comunei..... se fixează j

a) ... consilieri aleși conform Art. 18 din lege.

b) ... consilieri de drept desemnați conform Art. 19 din lege prin deciziunea delegației permanente județene conform Art. 22.

Afară de consilierii din Art. 4 s'a mai ales un număr de ... consilieri supleanți cari vor fi chemați să completeze vacanțele legale ivite în consiliu.

Atribuțiunile consiliului comunal.

Art. 5 — Atribuțiunile consiliului comunal astfel cum sunt stabilite prin legea pentru unificarea administrativă Art. 50—52 și dispozițiunile altor legi speciale în vigoare sunt următoarele :

1. Consiliul comunal are inițiativa și decide în toate chestiunile de interes local, în conformitate cu legea administrativă și cu legile speciale. El este dator a se rosti asupra tuturor chestiunilor ce i-s'ar deferi și prin alte legi și a executa și dispozițiunile luate de autoritățile centrale în interes general în limita competenței lui legale.

În toate acestea Statul păstrează directivele generale conform legilor și controlul.

2. Chestiunile privitoare la învățământul primar și elementar profesional precum și dalegarea reprezentanților lui în comitetele școlare

3. Chestiunile privitoare la cult.

4. Chestiunile privitoare la sănătatea publică și anume : Clădirea, întreținerea și supravegherea din punct de vedere administrativ a spitalelor comunale dispensăriilor, infirmeriilor, și azilurilor de săraci, infirmi, copii găsiți, orfani, etc. precum și numirea personalului administrativ și a celui sanitar necesar acestor instituțiuni și altor servicii sanitare ale comunei afară de medicii de ori ce categorie.

5. Chestiunile privitoare la creșterea vitelor și medicina veterinară, și anume : Clădirea, întreținerea și supravegherea din punct de vedere administrativ a diferitelor stabilimente și instituțiuni locale, precum și numirea personalului administrativ și a celui veterinar necesar acestor servicii afară de medicii veterinari de orice categorie.

6. Construirea și întreținerea străzilor, a drumurilor, a podurilor și a tuturor căilor de comunicație de ori-ce natură pe uscat și pe apă, canalizări, rectificări de cursuri de apă, replantarea râpelor, terenurilor fugitive, secarea terenurilor mlăștinoase, înființări de pepiniere, și în genere ori-ce lucrare publică de interes local;

7. Chestiunile privitoare la edilitate, — Construcțiuni de clădiri publice și particulare, deschideri de drumuri, piețe, alimentare cu apă, canal, iluminat, sistematizarea comunei, înlesnirea circulațiunii pe drumuri, strade, piețe, cheiuri, și alte mijloace de comunicație

8. Măsuri pentru protecțiunea peisajelor, apărarea monumentelor istorice și a obiectelor de artă, dărămarea și ridicarea altor noi, înființarea de muzeie locale sau regionale.

9. Măsuri privitoare la educația cetățenească, școli de adulți dezvoltarea și sprijinirea instrucțiunii fizice.

10. Chestiuni privitoare la îndrumarea și încurajarea agriculturii, comerțului, industriei și meseriilor și în general a întregii economii a comunei în așa condițiuni ca să ajute și la propășirea generală a țării, în colaborare cu Camerele de agricultură industrie, comerț și muncă.

11. Înlesnirea aprovizionării, populațiunii cu articole de prima necesitate precum și măsuri pentru normalizarea și controlul prețurilor a acestor articole putând face în acest scop chiar acte de comerț numai pentru a înlătura specula

12. Alcătuirea bugetului de venituri și cheltuieli.

13. Crearea veniturilor de ori-ce natură, așezarea și perceperea taxelor, cotizațiunilor și impozitelor.

14. Chestiuni privitoare la împrumuturi

15. Cercetarea gestiunii mănuiitorilor de fonduri

comunale controlul aplicării bugetelor respective, precum și al instituțiilor de ori-ce rang puse sub supravegherea lor.

16. Crearea și supravegherea bunului mers al instituțiilor de binefacere și asistență socială.

17. Chestiuni privitoare la intentări de procese înstrăinări, schimburi, concesiuni, primiri de daruri, acceptări de legate, tranzacțiuni etc. Chestiuni privitoare la alipiri, deslipiri de sate și comune, schimbări de reședințe și de nume al comunelor, transformări ale comunelor rurale în urbane, și vice-versa și în genere ori ce modificări teritoriale ale comunelor sau ale altor împărțiri administrative din cuprinsul lor.

18. Măsuri privitoare la poliția drumurilor, a stradelor, a spectacolelor, a moravurilor, și poliției comunei.

19. Intocmirea de regulamente relative la edilitate, la igienă, salubritate, poliția rurală și comunale la taxe și alte venituri precum și la organizarea diferitelor servicii comunale.

20. Cooperarea împreună cu județul precum și cu Statul la acele lucrări și întreprinderi de interes obștesc, cari pot fi de folos local.

21. Dreptul de a conferi cetățenia de onoare a celor persoane cari și-au câștigat merite deosebite prin daruri, legate, înbunătățiri și servicii de seamă aduse comunei. Aceasta distincțiune nu se poate acorda decât cu o majoritate de două treimi a membrilor consiliului.

22. Dreptul de a adresa autorităților superioare reclamațiuni sau memorii relative la înbunătățiri, transformări sau modificări ce ar socoti să se facă în diferite legi și Regulamente în interesul localității, exprimând dorințe și făcând propuneri asupra stării și trebuințelor diferitelor servicii publice, cari ar fi în legătură cu interesele locale. Consiliul însă nu poate să facă sau să publice protestațiuni, proclamațiuni sau adrese cu caracter politic.

Consiliul comunal poate corespunde cu toate autoritățile în chestiuni de interese locale prin mijlocirea primarului.

23. Consiliul comunal poate înființa comitete de cetățeni, fără deosebire de sex cari sub conducerea unui consilier comunal să dea concursul administrațiunii locale în chestiunile privitoare la: învățământ, cult, sănătatea publică, ocrotirilor sociale, edilitate și agricultură etc.

24. Instrăinarea averii comunale precum și a averii aparținătoare institutelor și fundațiunilor comunale, transformarea sau lichidarea ei, mai departe dobândirea de averi imobiliare noi etc.

25. Stabilirea modului de administrare a averii comunale și întrebuințarea venitelor rămase după acoperirea cheltuielilor comunei în conformitate cu dispozițiunile legii contabilității publice

26. Stabilirea condițiunilor de arendare a averii comunale și a bunurilor utilizabile precum și aprobarea actelor de licitație — în conformitate cu dispozițiunile Art. 215 din lege.

27. Stabilirea taxelor pentru conversiunea zilelor de prestație publică conform legii drumurilor.

28. Incheierea contractelor oneroase.

29. Designarea institutelor bancare pentru fructificarea de punerilor banilor publici administrați de comună.

30. Deciderea asupra apelurilor înaintate în contra hotărârilor aduse de primar și delegația permanentă.

31. Intentarea sau sistarea proceselor comunei contra particularilor și vice versa precum și aprobarea tranzacțiunilor încheiate

32. Consiliul comunal este în drept să revizuiască, să anuleze sau să modifice ori-ce hotărâre adusă de primar sau delegația permanentă prin care a depășit limitele lucrărilor conferite de consiliu dacă este în contradicere cu dispozițiunile legilor și regulamentelor în vigoare.

33. Se pronunță în toate chestiunile cari îi sunt date prin diferite legi speciale.

Ținerea ședințelor și programul de funcționare a consiliului.

Art. 6. Consiliul funcționează conform dispozițiilor arătate în legea unificarea administrativă Art. 35—49 și potrivit prezentului regulament.

Art 7. Consiliul comunal se întrunește în mod obligător cel puțin odată pe trimestru

Consiliul se poate însă convoca ori de câte ori ar cere interesele comunei de primar sau înlocuitorul său, sau de Ministerul de de Interne, ori Prefectul de județ ori când ar socoti necesar.

Art. 8. Adunarea consiliului o convoacă Primarul iar dacă e împiedecat sau absent acela care îl înlocuiește.

Convocările însoțite de ordinea de zi a ședințelor vor fi expediate și trimise la domiciliul consilierilor cu cel puțin 3 zile înainte de întrunire.

Convocarea va fi însoțită neapărat de ordinea de zi care va cuprinde chestiunile de care are a se ocupa consiliul conform (Art. 37—38) Convocarea cuprinzând ordinea de zi va fi comunicată în timp util notarului comunal sau cercual și pretorului plasei respective. Acestia au dreptul să asiste la ședințele Consiliului Comunal.

Art. 9. Membrii consiliului pot vota și pot lua parte numai la desbaterea acelor cauze și obiecte în cari nu sunt interesați în mod direct sau indirect. Vor fi chemați și ascultați de Consiliu în aceleași condițiuni reprezentanții locali ai cultului, ai învățământului primar, profesional, precum și ai serviciului sanitar, veterinar, ai serviciului tehnic, și agricol și ai cooperativei din localitate, după natura deciziunilor ce urmează să ia în deliberare.

Părerile lor vor fi trecute în procesul verbal al ședinței.

Art. 10. Ședințele consiliului sunt publice. Hotărârile luate nu se mai pot schimba în aceeași ședință în cari s'au adus.

Art. 11. Hotărârile consiliului se iau cu majoritatea absolută a membrilor prezenți afară dacă legea nu cere o majoritate mai mare.

Art. 12. Limba de discuțiune și desbaterea în ședințele consiliului e limba română, cu toate acestea membrii consiliului se pot folosi și de limba lor maternă; referentul la cererea a unei treimi din numărul membrilor consiliului e dator a da deslușuri și a expune chestiunea, și în limba acestora.

Registrul ședințelor se ține în limba română și în limba (minorității) conform deciziei Cons. Sup. adm. dată în puterea art. 398.

Art. 13. Deputații nu se primesc în sala de ședințe a consiliului și în timpul desbaterilor.

Art. 14. Ședințele consiliului se deschid și se prezintă de către primar sau de către înlocuitorul său.

Art. 15. Jandarmeria este datoră a executa ordinele primarului sau înlocuitorului său, în cazurile arătate mai sus conform art. 45 din lege.

Art. 16. Ordinea de zi a chestiunilor ce urmează a fi adusă în desbaterile consiliului comunal o întocmește primarul cu delegațiunea permanentă.

Punctele din ordinea de zi va fi aranjate și desbătute în cuprinderea următoare:

1. Raportul primarului.
2. Chestiunile declarate de urgente din partea consiliului (Art. 37).
3. Chestiunile privitoare la o sistemizarea, urcarea, reducerea sau desființarea taxelor comunale sau a altor dari, de împrumuturi, la arândări, la dobândirea sau înstrăinare de avere imobilă e și la tot ce privește modificarea și administrarea averii fundamentale a comunei.
4. Avizele care trebuiesc date autorităților superioare.
5. Responsurile cu privire la cererile venite
6. Propunerile facute în scris sau verbal de membrii consiliului.
7. Rezolvarea cererilor particularilor
8. Ori-ce alte cauze și chestiuni cari intra în sfera de competență a consiliului.
9. Interpelețiuni.

O abatere dela acest program de muncă se poate face numai în mod excepțional și numai potrivit dorinței majorității membrilor prezenți ai consiliului.

Art. 17 — Propunerile membrilor Consiliului și cererile particularilor pentru a putea fi trecute în programul ordinei de zi, trebuiesc înaintate în scris primarului cel puțin cu 8 zile înainte de ținerea adunării. — Primarul e obligat a trece în program propunerile și cererile sosite la timp. Propunerile și cererile cari nu sunt trecute în program pot fi luate în desbatere în urma unei hotărâri adusă de adunarea consiliului.

Nici o chestiune nu poate fi adusă în discuțiunea consiliului, dacă nu e cuprinsă în ordinea de zi afară numai dacă a fost declarată urgentă. Urgente se ceclară cu două treimi a membrilor prezenți cu motivarea anu-

me în procesul verbal al ședinței din care să rezulte învederat că întârzierea ar păgubi comuna sau un interes general al statului. (art. 37).

Chestiunile cuprinse în art 211, a se transcrie întocmai art 211 din lege

Propunerile amânate dintr'o ședința a consiliului trebuiesc negreșit luate în considerare și desbatute neapărat în ședința următoare a Consiliului.

Ori care propunător are dreptul să-și motiveze propunerea verbal

Propunerile cari se referă la vre-o chestiune trebuie să fie rezolvate în legătură cu deliberațiunea asupra acelei chestiunei.

Art. 18. — La interpelețiuni primarul s'au locuitorul acestuia poate răspunde imediat însă în ședința următoare a consiliului e dator să răspundă neapărat.

Interpelețiunile nu pot forma obiect de desbatere. In acel caz că interpelantul nu e mulțumit cu răspunsul primarului obiectul interpelețiunei sale în baza unei deciziuni adusă de adunarea consiliului se poate primi în ordinea de zi a ședinței următoare.

Art. 19. — Desbaterea cauzelor se începe prin citirea sumarului ședinței precedente care se supune votului și aprobării consilierilor.

Ei au dreptul să facă observațiuni asupra modului cum s'au trecut părerile lor în procesul verbal de ședință, și să ceară a se face rectificări.

Referenții dau explicațiuni verbale deodată cu proiectul hotărârei.

Membrii consiliului au dreptul să ceară să se citească toate scriptele respective, sau numai unele din ele eventual să ceară și lămuriri dela referenți.

Art. 20. — Cei cari se anunță să vorbească nu pot vorbi decât în ordinea în care s'au anunțat.

Afară de propunători, și referentul nu e îndreptățit nici un membru din consiliu a vorbi de mai multe ori de cât odată la una și aceeaș cauză.

Această restricțiune nu se aplică prezidentului, care în scopul de a putea conduce cât mai bine desbaterea, poate lua cuvântul decâteori crede ca e necesar, același drept îl are și acel membru din consiliu care propune: fie încheierea, fie amânarea desbaterii s'au trecerea la ordinea zilci, precum și acela care vorbește la programul ordinei de zi, rectifică vre-o împrejurare de fapt s'au vorbește în chestie personală.

Art 21. — Oratorul care se îndepărtează dela obiectul în discuțiune, poate fi rechemat de prezident la obiect, precum și acela care ar face personalități s'au care ar trece peste marginile buneii cuviinți, poate fi chemat la ordine; dacă însă cel chemat la ordine ar continua să atingă mai departe buna cuviința, ce trebuie observată la desbateri, prezidentul e dator să-i retragă cuvântul.

Art. 22. — In astfel de cazuri, când mersul regulat al deliberațiunilor ar fi turburat prin zgomote strigări

reclamațiuni etc. președintele poate să suspende ședința pe un timp scurt.

Art. 23. — Primarul are singur poliția adunării.

Când în sala ședințelor unul sau mai mulți asistenți vor da semne publice de aprobare s'au desaprobară, s'au vor face zgomot în ori-ce mod, primarul le va atrage atenția să păstreze liniștea și cuvînța. Dacă dezordinea va continua va putea ordona scoaterea afară din sală a turburătorilor și chiar arestarea și trimiterea lor în judecată, judecătorului de ocol pe baza procesului verbal ce se va încheia pentru a li-se aplica pedeapsa dela 3 — 15 zile închisoare

Când ținerea ședințelor va fi turburată de vre-unul din membrii consiliului, atunci consiliul comunal cu majoritate absolută a celor prezenți va putea pronunța excluderea temporară a acelu consilier fără ca aceasta; excludere să poată fi mai lungă decât durata acelei sesiuni

Jandarmeria este datoare a execută imediat și nemijlocit ordinezle președintelui adunari în toate cazurile aratate mai sus conform art. 45 din lege.

Art 24. — După terminarea desbaterilor, președintele rezumând pe scurt propunerile discutate le supune votului cnsiliului. Înainte de votare membrii propunători au dreptul să rectifice verbal propunerile făcute de președinte în numele lor, în caz de divergențe decide consiliul cu majoritate de voturi.

Încheerea se votează de regulă prin ridicare și ședere, dacă 10 membrii prezenți cer votarea nominală primarul trebuie să ordonă votarea nominală

Art. 25. — Numai cu vot nominal se pot aduce hotărîri în următoarele cazuri :

a) pentru deciderea înstrăinării s'au grevarii averii com;

b) pentru redactarea și acceptarea contractelor de greveri asupra averii comunale;

c) când se contractează împrumuturi comunale când se depun bani comunali spre fructificare la oareșcare bancă, precum și când se aduce o hotărâre privitoare la apelațiunea locuitorilor, contra actelor autorităților locale

Art. 26. — În caz de votare nominală întrebarea primarului trebuie pusă așa fel ca membri consiliului să nu poată răspunde decât prin „da” s'au „nu”.

Într'u cât ar fi mai multe propuneri decât două, votul se ia asupra acelei propuneri care ar fi socotita ca mai puțin acceptabilă consiliului.

Art. 27. — În decursul luarei rolurilor nimeni nu e îndreptățit să vorbească s'au să-și susține votul său.

Art. 28. — După terminarea votarei președintele dacă votarea s'a făcut prin ridicare și ședere și ar fi îndoit asupra rezultatului comunica rezultatul pe baza numărării făcute de secretar, iar dacă votul s'a făcut nominală, comunică rezultatul pe temeiul voturilor însemnate de secretar și redacteze apoi hotărârea.

Art. 29. — La cerere, votul minorității, trebuie într'odus separat în procesul verbal al ședinței.

Art. 30. — Pentru fiecare ședință se va încheia o dare de seamă amănunțite care se va semna de către primar și secretar. Un rezumat al acestei dări de seamă se va afișa în termen de 10 zile la ușa casei comunale.

Art. 31. — Toate deliberările consiliului se vor înscrie în ordinea datei lor într'un registru parafat de primar, și ținut de secretar.

În lipsa secretarului, notarul îndeplinește funcția acestuia. Notarul de astfel asista din oficiu la ședințele consiliului, dând sfaturi și îndrumări consiliului comunal. (vezi art. 367 din legea adm)

Art. 32. — Consiliul comunal poate decide să fie chemate în ședință și ascultate ori-ce alte persoane de specialitate de a-le căror lămuriri ar avea nevoie.

Art. 33. — Deliberările consiliului comunal sunt executorii prin ele însăși afară de acelea pentru cari legea cere aprobarea unei autorități superioare.

Deliberările executorii chiar dacă n'au fost suspendate s'au anulate de autoritatea competentă nu pot fi puse însă în lucrare decât după împlinirea termenului de 10 zile dela data lor.

Când consiliul prin încheierile lui luate cu o majoritate de două treimi constată ca interesele locale s'ar periclita prin ori-ce întârziere, deliberările executorii pot fi puse în lucrare și înainte de 10 zile.

Art. 34. — Deciziunile consiliului într'ucât acelea în urma dispozițiilor emanate din legile în vigoare, din statutul de organizare prezent s'au din vre-o hotărâre adusă de consiliul nu ar fi adresate în competența acelor organe se execută de delegațiunea permanentă.

Art. 35. — Un exemplar de pe procesele verbale care constată deliberările consiliului comunal se va trimite în termen de 48 oare dela data lor direct prefectului de județ

Art. 36. — Consilieri comunali sunt opriți :

a) de a lua parte la deliberarea chestiunilor în cari ei și rudele lor s'au aliații până la al 4-lea grad inclusiv au un interes direct sau personal;

b) de a îndeplini vre-un serviciu sau vre-o funcțiune retribuite de comună pentru consilierii comunali;

c) de a interveni ca advocați s'au însărcinați de afaceri în procese, pornite în contra comuni, dacă e consilier comunal;

d) de a lua parte cu vot deliberativ la examinarea conturilor vre-unei administrațiuni publice, din care ar face s'au ar fi făcut parte precum și la cercetarea ori-cărui act al administrațiunii sale

Pot fi însă chemați pentru a da explicațiuni dacă consiliul socotește necesar.

Art. 37 — Sunt nule de drept încheierile consiliului comunal :

a) asupra obiectelor străine decăderea lor s'au luate în afară de adunările lor legale;

b) contrarii legilor și regulamentelor de administrație publică.;

c) Acelea prin care s'ar fi aprobat direct s'au indirect orice întreprindere, furnitură s'au concesiune unuia din membrii consiliului;

d) precum și acelea care sunt contrare ordinii și siguranței Statului.

Nulitatea de drept se poate cere și pronunța la orice epocă.

Art. 38. Toate deciziunile consiliului comunal vor fi puse la dispoziția cetățenilor s'au a ori cărui autorități, care ar voi să le cunoască s'au să ie copii după dănsese.

Cu toate acestea consiliul poate decide că încheierile relative la afacerile litigioase s'au chiar de altă natură pot să se țină secrete când interesele comunei ar fi periclitate prin publicarea lor.

Autoritățile de control și membrii consiliului comunal au dreptul ori-când a lua cunoștință de toate actele și de deliterările secrete în cancelaria primăriei.

Art. 39. — Chestiunile privitoare la înființarea taxelor, cotizațiuni, impozite, transacțiuni, vânzări de imobile din domeniul particuțar al comunei, stângeri de procese, împrumuturi, concesiuni de lucrări, de servicii de căi ferate, tramvaie, sau alte mijloace de transport în comun, de întreprinderi, canalizări, chestiuni privitoare la constituiri de asociații și societăți și la chestiunile cuprinse în titlul IV cap. X a legii administrative nu pot fi aduse în discuțiunea consiliului comunal ca chestiuni urgente.

Ele nu pot fi votate decât după două citiri la interval de 10 zile și după-ce au fost prevăzute în ordinea de zi, și afișate cu 10 zile înainte de întrunirea consiliului.

Capitolul III.

Delegația permanentă comunală.

A) Organismul ei.

Art. 40. — Delegația permanentă e compusă din primarul, și 2 membrii aleși conform art. 30 din lege pe timp de 4 ani prin scrutin secret și cu majoritate absolută de voturi.

Pentru luarea unei încheieri valabile este necesar prezenta celor 3 membrii.

Art. 41. Președintele delegației permanente e primarul, sau înlocuitorul acestuia; referenții sunt: medicul plasei, medicul veterinar conductorul, și contabilul primăriei.

A) Atribuțiunile delegației permanente comunale.

Art. 42. Delegația permanentă înlocuește consiliul comunal, în intervalul dintre sesiuni și decide în locul său, în limitele puterilor conferite de consiliu în orice chestiuni afară de cele privitoare la actele de dispoziție patrimoniale, buget înființări de taxe, impozite patrimo-

niale, impozite, cotizațiuni, împrumuturi, aprobări de gestiuni, regulamente, concesiuni de servicii și lucrări, modificări teritoriale, cuprinse în titlul IV. Cap. X. al legii, conferirea cetățeniei de onoare.

Delegațiunea împreună cu primarul supraveghează serviciile comunale, are atribuțiuni proprii și este și un organ consultativ al primarului, ori de câte ori aceasta îi cere părerea.

Art. 43. Atribuțiunile proprii ale delegației permanente sunt:

a) Intocmește listele electorale atât pentru alegerile politice cât și cele administrative.

b) Intocmește proiectul de buget.

c) Supraveghează stabilimentele comunale și orice întreprinderi în cari comuna este interesată.

d) Intocmește proiecte de regulamente și le supune spre aprobare consiliului.

e) Stabilește prețurile de vânzare ale Art de prima necesitate.

f) Stabilește prețurile camerelor dela hotel și al transporturilor cu vehiculele publice, prețul prestațiunilor de serviciu ale comisionarilor. hamaliilor de stradă, precum și prețul transporturilor cu care-le funebre.

g) Supraveghează în conformitate cu legile speciale, administrația și întreținerea stabilimentelor și instituțiilor de bine facere și utilitate publică din cuprinsul comunei. Inspectează aceste așezăminte priveghează că ele să nu se abată dela voința donatorilor, și testatorilor sau dela actele de fundațiuni și propun prin mijlocirea primarului și a administratorilor acestor stabiliment îmbunătățirile și îndreptările ce ar fi de făcut și înlăturarea abuzurilor ce au descoperit

h) Verifică cât de des cassa comunei, încheiând despre aceasta un proces verbal pe care îl supune consiliului.

i) Ingrijește de aplicarea măsurilor de igienă și salubritate publică de edilitate și poliție comunală.

Art. 44. Încheierile delegației se iau cu majoritate absolută de voturi a membrilor ce o compun.

Prezența primarului sau a înlocuitorului său este indispensabilă pentru ca delegația permanentă să poată delibera valabil.

Art. 45. Primarul împarte membrilor delegațiunii permanente supravegherea diferitelor servicii după specialitatea fiecăruia, și le repartizează diferitele chestiuni de competența lor.

Asupra acestor chestiuni membrii vor face cercetări și vor referi în plenul delegațiunii care singură este în drept a lua deciziuni.

Când primarul constată că din lipsa membrilor delegațiunii permanente aceasta nu poate lucra și interesele comunei suferă el poate să cheme în locul celor absenți pe supleanți — raportând consiliului la prima sa întrunire.

Art 46. Delegația permanentă în calitatea ei de

diregatorie administrativă decide în cauzele înaintate ei ca for de prima instanță; execută ordinațiunile autorităților administrative mai înalte precum și propriile ei decizii ajunse la valoare de drept, cu primarul împreună și îndeplinește toate agendele cari sunt adresate delegației în urma acestui statut, în urma legii și a ordinațiunilor, forurilor mai înalte dacă acestea n'ar fi rezervate pe seama consiliului.

Incheierile delegațiunilor permanente privitoare la actele de gestiune zilnică sunt executorii imediat.

Mai ales însă:

1. Pregătește cu primarul împreună chestiunile aparținătoare cercului de activitate a consiliului împreună cu raportul său opinător, iar în cauze mai importante cere mai înainte opiniunea secțiunilor (comisiunilor) formate din consiliul.

2. Administrează toată averea mișcătoare și nemiscătoare a comunei, ale institutelor publice comunale, precum și ale fondurilor și fundațiunilor.

3. Se îngrijește de stabilirea și eiectarea dărilor, taxelor comunale, precum și de încasarea lor conform legii contribuțiunilor directe, legii maximului, legii de urmărire și conform Regulamentului taxelor; aceste toate cu personalul percepției comunale.

4. Supraveghează că administrarea cassei contabilitatea și purtarea socoților să fie corectă.

5. Pertractează și dă concesie de-a se ridică clădiri în conformitate cu dispozițiunile statutului de edilitate din vigoare.

6. Se îngrijește ca stradele, podurile și drumurile publice să se țină în stare bună.

7. Veghiază asupra școalelor comunale și conduce afacerile educațiunei.

8. Se îngrijește de împărțirea și întrebuințarea corectă a lucrărilor publice.

9. Supraveghează serviciul personal și al asigurării averii comunale.

10. Administrează cauzele sanitare și cele de paupertate.

11. E răspunzător pentru ținerea strictă a bugetului și pentru prevederea punctuală a lucrărilor oficioase.

12. Conduce afacerea conscrierii populației.

13. Face raport consiliului despre toate ramurile administrațiunei, și despre toate mișcările în conducerea economiei comunale.

14. Va întocmi cu serviciul bunurilor și lucrărilor (economie) inventarul comunal cuprinzând întregă avere mobilă și imobilă a comunei.

Acest inventar se va ținea întotdeauna la curent cu modificările ce ar interveni în situațiunea averilor.

El va fi completat și sprijinit pe planuri hotărânicii și alte acte descriptive și estimative.

Inventarul se va păstra în arhivă sub răspunderea directorului serviciului economic, care va ținea în curent pe șefii administrațiunii de situațiunea averilor cuprinse în el.

C) Programul de muncă.

Delegația permanentă ține ședințe în fiecare săptămână de două ori și anume Mercuria și Sâmbăta. La programul de muncă trebuie să se aplice în mod corespunzător Articolele 53—56, 69—76, 221—223 din legea pentru unificarea administrativă precum și deciziunile privitoare la ordinea de acțiune stabilită în acest statut dar cu următoarele abateri:

1. Primarul ca președintele delegației permanente poate ordona consultarea secretă.

2. La începutul ședinței trebuie să se citească totdeauna procesul verbal al ședinței precedente, iar observările făcute asupra lui trebuiesc desbătute.

3. Asupra propunerilor delegația permanentă e îndreptățită a decide fără amânare.

4. La desbaterea asupra unui obiect membrii pot vorbi de mai multe ori.

5. Procesul verbal luat în ședință îl subscrie președintele cu secretarul și membrii prezenți

Art. 47 Referadele cari se țin de sfera de competență a delegației se rezolvă după un sistem fixat.

Referentul e dator a-și înainta referada în scris; fiecare referent prin urmare și primarul întrucât referază însuși cauza e dator să poarte în registrul de referadă despre primirea cauzălor și să-și redacteze proiectul de concluz într'acolo că întrebările cari stau în legătură cu obiectul respectiv după puțină să se poată rezolva, iar proiectul întrucât aceasta se ridică la valoare de concluz să poată fi luat în procesul verbal din cuvânt în cuvânt.

Referenții nu pot respinge cauzele împărțite lor spre lucrare și sunt rezonabili pentru rezolvarea și veracitatea datelor și faptelor cuprinse în conținutul referadei

Art. 48 Membru delegațiunii permanente poate participa și vota numai la desbaterea a celor cauze la cari nu e interesat în mod nemijlocit.

Capitolul IV.

Organizarea și cercul juridic al primăriei.

Art. 49. Primăria în conformitate cu legea pentru unificarea administrativă și cu acest statut e compusă din membrii următori:

Primarul, delegația permanentă, notarul, secretarul, șefii diferentelor servicii, medicul comunal, inginerul, contabilul, casierul, tutorul orfanal, și medicul veterinar, precum și din alți funcționari superiori, cari după împrejurările locale se vor pune în servicii noi înființate în viitor.

Art. 50. Comuna înființează și adevărat menține și pe viitor în conformitate cu Art. 93 al legii administrativă următoarele servicii:

1 Serviciul administrativ, 2. Serviciul tehnic, 3. Serviciul salubrității și economic, 4 Serviciul financiar,

5. Serviciul sanitar, 6. Serviciul de edilitate, 7. Serviciul tutelar, 8. Serviciul contencios, 9. Poliția comunală.

Art. 51. Atât membrii primăriei cât și membrii personalului organizat nu pot avea alt oficiu public sau privat și nu pot lua parte în direcțiunile sau comitetele de supraveghere ale institutelor bancare și întreprinderilor industriale din loc; asemenea nu pot conduce vreun comerț nici dânsi, nici soțiile lor cu cari trăiesc în gospodărie comună precum nici copii lor minori.

Art. 52. Toți funcționarii primăriei au drept de a se folosi în fiecare an de un concediu de 4 săptămâni. Concediul îl dă primarul.

Permișiile acordate în cursul anului pentru motive speciale nu se vor ținea în seama la examinarea cererii de concediu de odihnă. În cazul când permișiile obținute în cursul anului depășesc de 15 zile concediul va fi redus la jumătate.

Concediile de odihnă se acordă normal dela 1 Mai până la Octombrie. Înainte de 1 Mai se va forma tabloul pe servicii de concediile fixate funcționarilor.

Funcționarul are drept în caz de boală bine constatată la concediu mai mare de cât o lună, în conformitate cu Art. 51 a Regulamentului pentru aplicarea legii Statutului funcționarilor publici.

Art. 53. Când concediul funcționarului va trece de 3 luni se va reduce salarul la jumătate, iar când se va prelungi peste un an funcționarul va fi lăsat în disponibilitate, rămânând că după însănătoșire dacă este vacanță să poată fi reprimi în serviciu.

Accesoriile de salar nu se vor reduce.

Zilele în cari funcționarul sa găsit în situațiunea bolnav acasă fără să fi avut concediu pentru caz de boală nu intră în socotirea termenelor de mai sus. Aceste absențe adunate nu pot trece totalul de 60 zile.

La cererea de concediu pentru boală se va atașa un certificat medical.

Capitolul V.

Atribuțiunile membrilor primăriei.

Primarul.

Art. 54. Primarul este capul administrațiunii comunale. El administrează toate interesele comunei sau împreună cu delegația permanentă sau cu consiliul comunal după prevederile legii.

Semnul distinctiv a primarului este, o cingătoare cu culorile naționale pe care o poartă la toate ceremoniile oficiale și la celebrarea căsătoriilor.

Art. 55. Primarul reprezintă comuna în justiție. El poate face în cazuri urgente ori ce act în justiție necesar conservării unui drept rămânând a fi abilitat ulterior de consiliu.

Art. 56. Primarul este șeful poliției comunale.

Art. 57. Primarul convoacă consiliul comunal și prezidiază ședințele.

Împreună cu delegațiunea permanentă întocmeste

ordinea de zi a chestiunilor ce urmează a fi adusă în debateriile consiliului com

Primarul prezidiază delegația permanentă căruia îi propune chestiunile cari urmează a fi discutate.

Execută deliberările consiliului și ale delegațiunii și ia toate măsurile necesare pentru apărarea intereselor comunei în executarea deciziunilor date de consiliu și delegație.

Supraveghează respectarea regulamentelor.

Împreună cu delegațiunea permanentă numește, înaintează, și licențiază din serviciu funcționarii comunali și hotărăște asupra pedepselor.

Da autorizațiuni necesare pentru conscripțiuni, repărății de edificii, împrejmuiri conform planurilor de aliniere și regulamentelor

Ordonă prestațiuni în natură pentru servicii necesare urgente și în cazuri de calamitate publică.

Eliberează certificate de notorietate publică și de paupertate.

Îndeplinește toate actele cari nu sunt rezervate în mod special consiliului sau delegații permanente privitoare la administrarea și apărarea intereselor comunei.

Primarul este ofițer al stării civile. El poate să delege aceasta atribuțiuni unui membru al delegațiunii permanente comunale și notarului. Notarul îngrijește în toate cazurile ca actele stării civile să se întocmească conform legii și le contrasemnează. (Vezi art. 60 și 366 din legea adm.)

Celebrarea căsătoriei se face însă de către primar sau un membru al delegației permanente desemnat de el.

Primarul dispune ordonanțarea plăților și semnează ordonanțele. El poate să delege pe a sa răspundere personală aceasta atribuțiune unui membru al delegațiunii permanente comunale.

Primarul inspectiază piețele, drumurile, sălile de spectacol, târgurile și ori-ce stabiliment cari din punctul de vedere al siguranței și al sănătății sunt puse sub supraveghierea comunei. El poate opri spectacolele pentru a asigura paza liniștei, și a moralității publice.

Ordonă măsurile urgente de igienă

Primarul poate delega parte din atribuțiunile sale unui alt membru al delegațiunii permanente prin deciziune scrisă care se aduce la cunoștință prin afișare și prin publicitate.

Primarul prezidiază ținerea licitațiilor.

Art. 58. Primarul în caz de absență este înlocuit în funcțiunile sale de un membru al delegațiunii permanente desemnat de el.

Dacă aceasta desemnare nu sa făcut, el va fi înlocuit de drept prin cel mai în vârstă dintre membrii delegațiunii permanente.

Art. 59. Primarul este singur în drept a da ordonanță cu privire la măsurile ce-i sunt date în atribuțiunile sale ale consiliului sau ale delegației permanente.

Când aceste ordonanțe sunt privitoare la chestiuni sanitare agricole, veterinare, de lucrări publice, sau alte

specialități vor fi date în urma consultății pre-alabile cu șeful de serviciu respectiv și contrasemnata de aceasta.

Ordonanțele vor fi afișate la ușa comunală

Oricare cetățean este în drept a face întâmpinări în contra ordonanțelor la Prefect.

Aceste întâmpinări nu suspendă executarea ordonanțelor.

Ordonanțele devin executorii numai după ce au fost adusă la cunoștința publică, prin afișare, publicare și strigări, când conțin dispozițiuni generale și prin notificări individuale făcute interesaiilor în celelalte cazuri.

Afișarea și publicarea se constată prin procese verbale semnate de primar și secretar, iar încunoștințările individuale prin dovezi de primire. În lipsa secretarului, notarul îndeplinește funcția acestuia. (Vezi art. 367 din legea adm.)

Art. 60. Primarul îndeplinește ori-ce alte atribuțiuni cari îi sunt deferite prin legi și regulamente și reprezintă comuna în toate ceremoniile oficiale.

Mai departe :

1. El prezidiază și ședințele diferitelor comisiilor dacă aceasta n'au președinte deosebit, sau că acela ar fi împiedecat.

2. Execută ordinațiunile autorităților superioare și ie în prima linie responsabil pentru executarea hotărârilor încredințate lui de autoritățile superioare.

3. În urma acestei responsabilități în afaceri cari se țin de administrația Statului și județului se poate folosi de conlucrarea delegației permanente și astfel poate dispune de fiecare funcționar comunal precum și de personalul de serviciu.

4. Ordonează cercetări disciplinare și amăsurat împrejurărilor poate aplica pedepsele disciplinare contra funcționarilor și contra personalului de serviciu, în conformitate cu legea și Regulamentul pentru aplicarea legii statutului funcționarilor publici. Art. 94 și 95. Aceste se vor putea aplica funcționarilor conform regulamentului statutului funcționarilor Art. 91 în cazurile când nu execută îndatoririle de serviciu puse în sarcina lor prin legi, regulamente, ordonanțe, sau ordine scrise, sau când se abat dela vreo una dintre obligațiunile ce le sunt puse prin art. 13—31 din regulamentul statutului funcționarilor.

5. În cazul unei neglijențe de calibrul mai mic sau al nesupunerii oficiale dânsul aplică pedeapsa de ordine.

6. Primește scrisorile și rapoartele adresate primăriei și consiliului; întreprinde cele de lipsă pentru rezolvarea lor regulată, rezolvă însuși astfel de acte cari sunt urgente și cari nu au lipsă de concluze și de pertractările delegațiunii permanente. Despre aceasta va conduce un registru prezidial, un registru alfabetic, și o carte de evidență cu ajutorul unui funcționar însărcinat stabil cu afacerea aceasta.

7. Exercițează inspecțiunea în mod nemijlocit asupra activității tuturor funcționarilor dispune să se poarte o carte de control despre cauzele împărțite referenților, ori și când poate cerceta și examina ori-ce oficiu cea-ce e și obligat să o facă cel puțin de două ori pe an. Raportul despre aceasta îl înaintează adunării consiliului.

8. Subscrie documentele, hotărârile, rugăriile, și toate alte acte oficiale în numele consiliului și a delegației permanente.

9. Grijește de sigilul comunal.

10. Permite estradarea din arhivă a copiilor de pe documente cari sunt de interes pentru cauzele particularilor.

11. Grijește de averea publică a comunei, precum și de perceperea, manipularea și ținerea în evidență a veniturilor publice, tot așa de administrarea cassei și a fundațiunilor publice, tot așa de administrarea cassei și fundațiunilor cari stau sub manipularea și administrarea autorității comunei, în consecință cercetează în prezența notarului și delegației permanente contabilului caseria comunală și serviciul salubrității și economic, cât de multe ori, dar cel puțin odată într'o lună, iar despre rezultatul cercetărilor face raport consiliului comunal.

12. Asemnează cheltuielile ordinare despre cari sau ținut cont în bugetul comunal. Se îngrijește de procurarea indigențelor de material, poate da pentru acoperirea speselor extraordinare în cadrul județului până la 200 Lei; în cazuri urgente în contul cheltuielilor neprevăzute asemnează și 300 Lei; însă asemnarea extraordinară ce trece peste suma de 300 Lei e obligat să o raporteze ulterior delegațiunii permanente și consiliul comunal.

13. Se îngrijește ca bugetul și contul de gestiune să fie gata la timpul recerut să se pună la vedere publică, și desbătute fiind din partea comisiunilor speciale să se înainteze adunării consiliului.

14. Veghiază asupra ținerii stricte a bugetului.

15. Cercetează în fiecare lună casele de amanet cu comisiunile esmise de consiliu spre acest seop.

16. Supraveghiază ca edificile, instituttele, drumurile, stradele, piețele, podurile, canalurile, și altele de comunicațiune cari formează proprietatea comunei sau stau sub îngrijirea lui să fie ținute în bună stare; controlează iluminăția publică, face propunerile necesare în privința plântări cu pomi a stradelor, parcurilor și a altor teritorii, și peste tot cu privire la înfrumșetarea comunei, dânsul compune și înaintează proiectele necesare și controlează efeptuirea hotărârilor aduse de delegație permanentă și de adunarea consiliului privitoare la cheștiile de mai sus.

17. Conduce pertractările de arândare, și pertractările de licitațiune, pregătește luarea de împrumuturi pe seama comunei, precum și alte contracte pe cari după aprobarea lor le pune în lucrare și le execută.

18. Ia dispozițiile necesare pentru prevederea acelor care au necesitate de ajutoare publice în înțelesul normelor din statut privitoare la aceasta între marginile bugetului și după trebuință.

19. În comisiunea pentru stabilirea taxelor comunale cooperează în calitate de bărbat de încredere și își dă silința ca aruncul taxelor să se facă după dreptate.

20. Supraveghează asupra examinării igienice de cărciume, ospătării, otele, inspecționează firmele sau persoanele acelea care se ocupă cu vânzarea articolor care conțin otravă, pe vânzătorii de lapte, fabricile de sodă și alte.

21. Inspecționează cu medicul comunal farmaciile.

22. Controlează lucrările făcute în baza legii pentru recrutarea armatei.

23. Incuviințează concediile funcționarilor primăriei, precum, și ale personalului de manuatori în conformitate cu legea și regulamentul Statutului funcționarilor.

24. Numește cu delegația permanentă impiegați stagiați în serviciul comunal, agenți de urmărire, măturători de stradă, servitori de cancelarie, pe grădinarul comunal provizoriu cari dacă își îndeplinesc datorințele cu credință până în doi ani au să fie numiți și aplicați pe durata vieții.

25. Eliberează certificate și atestate de moralitate, precum și de paupertate cu secretarul și în lipsa lui cu notarul comunal.

26. Primarul în calitate de șef al poliției comunale, îndeplinește toate datorințele scrise în Art. 65—66—67—68 a legii pentru unificarea administrativă

27. Ca autoritate igienică de prima instanță îndeplinește lucrările privitoare la starea sanitară publică, în baza legii sanitare, cu medicul comunal împreună.

28. Execută drepturile și îndeplinește datorințele încredințate lui prin legea apelor.

29. Se îngrijește de îndeplinirea serviciului, gorniciilor, de țarină și de vie, precum și a păstorilor comunali.

30. Reprezintă comuna în cauze procesuale și dă plenipotență deosebită iuriconsultului comunal ori județan și altor advocați pentru apărarea intereselor comunale.

31. Însă cu privire la procesele cari au să fie pornite în numele comunei trebuie să ceară totdeauna concesiunea prealabilă a consiliului și numai în cazuri urgente poate începe procesul pe baza plenipotenței date de delegația permanentă; în cazul acesta e dator însă să raporteze acest fapt ulterior consiliului.

32. Despre starea chestiunilor comunale și mersul afacerilor comunale, înaintează consiliului în raport general în tot anul în prima jumătate a anului.

33. În fine îndeplinește toate lucrările acelea cari sunt emanate din spiritul legii și din cercul de competență al ordonanțelor ministeriale, precum și al statutelor și regulamentelor comunale.

Capitolul VI.

Serviciul administrativ.

Secretarul comunal.

Art. 61. — Comuna aplică la serviciul administrativ un secretar comunal. El e unul din referenții lucrărilor intrate la primărie spre rezolvare și lucrărilor cari vin luate la desbatere în adunarea consiliului; rezolvă cauzele lui încredințate, contrasemnează toată actele și azistă la toate ședințele consiliului comunal fiind în special însărcinat cu redactarea proceselor verbale ale ședințelor și cu transcrierea lor într'un registrul special.

Constată prin procese verbale semnate de el și de primar afișarea și publicarea ordonanțelor. El poate fi și casier în caz de lipsa și în caz de comuna nu ar avea casier.

Secretarul e șeful cancelariei de administrație, și în calitate de aceasta inspecționează personalul manuator, de ajutoare și de cancelarie; se îngrijește ca respectivi să țină oarele oficioase cu toată punctualitatea, el grijește de expeditura, și înregistratura silindu-se ca acelea să decurgă grabnic și punctual.

Peste tot secretarul îndeplinește toate lucrurile acelea cu care-l încredințează primarul comunei.

Pentru a fi numit secretar se cer condițiunile scrise în legea Statului funcționarilor.

Secretarul este șeful cancelării numai al comunei unde este aplicat ca secretar comunal; în cancelaria notarului comunal ori cercual însă șeful cancelariei este notarul.

Notarul.

Art. 62a. — Notarul este agentul autorității centrale. În aceasta calitate e-te însărcinat cu:

Aplicarea legilor, regulamentelor de administrație, publică ordonanțelor, instrucțiunilor și a oricăror alte acte, pe cari legea le cere a fi date publicității ca emanând dela puterea executivă;

Publicarea se va face prin afișe, strigări și prin citire în public;

Executarea dispozițiilor privitoare la culegerea datelor statistice;

Executarea masurilor de siguranța generală și poliție;

Îndeplinirea tuturor însărcinărilor ce i sunt date prin legi și regulamente;

Notarul este șeful al poliției administrative; este ofițer al poliției judiciare, auxiliar al parchetului, numai în cazuri de flagrant delict, când pe lângă actele ce va dresa, va putea lua masuri să dețină pe faptuitori la dispoziția autorității, vestind pe pretor și parchetul respectiv.

Va primi plângeri la contravențiuni, le va cerceta și va constata contravenția;

Este ofițerul stării civile în urma delegației Primarului și ca atare afară de celebrarea căsătoriei, grijește

ca actele stării civile să se întocmească conform legii și le contrasemneză ;

Notarul asista la ședințele consiliului comunal, fără a lua parte la vot, dând sfaturi și îndrumări consiliului comunal ;

În lipsa secretarului comunal, el îndeplinește funcțiunea acestuia ;

Pentru a fi numit notar pe lângă celelalte condițiuni ce se cer funcționarilor publici, candidatul trebuie să fie ori licențiat în drept, ori, să fie diplomat al școlii de notari din Transilvania sau de pregătire administrativă ;

Notarul este îndreptat a redacta acte în baza legilor și regulamentelor în vigoare, în interesul particularilor primind pentru aceasta plata stabilită de Ministerul de interne cu regulamentul din 3 Septembrie 1924 No. 22179—1924 ;

Este însă obligat a îndeplini strict condițiunile înscrise din acest regulament ;

Pentru înregistrarea cauzelor oficiului stării civile se va transporta cu comunele cercului notarial din comuna.....și anume la comuna.....și la comuna.....după necesitate și în caz de lipsă, împărțindu-și timpul și agendele de rezolvare după buna sa apreciere, astfel însă ca nici părțile interesate nici oficiul stării civile să nu sufere nici împedecare nici întârziere ;

Pentru transportarea sa la comunele respective va primi cheltuielile de transport stabilite în acest regulament la art. — ;

Nefiind în comuna.....perceptoratul Statului, notarul este obligat în baza ordonanțelor Ministerului de finanțe în vigoare a încasa cu ajutorul agentului de urmărire și a casierului comunal contribuția statului, județului precum și taxele și veniturile comunale în conformitate cu legea contribuțiilor directe, legea maximumului și legii contabilității publice și legii pentru unificarea administrativă.

Secretar de notar.

Art. 62b. — Secretarul de notar substituie pe notarul în caz de împedecare și absență. (art. 366.)

Secretarul de notar amăsurat dispozițiilor luate de notar referează și rezolvă cauzele împărțite lui cu ajutorul secretarului com. și este încredințat totodată și cu eliberarea biletelor de vite.

Aceasta pe lângă supravegherea și răspunderea personală a notarului.

Pentru a fi numit secretar de notar pe lângă celelalte condițiuni ce se cer funcționarilor publici, candidatul trebuie să fie ori licențiat în drept, ori să fie diplomat al școlii de notari din Transilvania sau a școlii de pregătire administrativă.

Capitolul VII.

Serviciul salubrității și economic.

Funcționarul serviciului economic.

Art. 63. — Funcționarul serviciului economic e șeful economatului comunal, precum și al tuturor întreprinderilor comunale aducătoare de câștig

Îngrijește de averea mobilă și imobilă, și de edificiile publice ale comunei.

Administrează economia comunei în conformitate cu hotărârile și îndrumările primite de la primarul. Concurează la arendări și la licitațiuni publice. Se îngrijește de contractele de arândare întocmite de notarul fie ținute și păstrate în regulă. El controlează cum se griesc caii și vitele cari sunt proprietatea comunei, precum și vitele de prăsilă.

Inspeckionează servitorimea economică, a comunei și o controlează spre ași face fiecare datoria la timpul său fără întârziere.

Face revizie la fața locului, cu intervenirea inginerului, a contabilului și a doi membri din delegația permanentă asupra lucrurilor nemișcătoare cari formează averea comunei, se convinge despre întrebuițarea lor, amăsurat contractelor, actelor și face propuneri privitoare la reparaturile necesare cari cad în sarcina arendatorului sau cele privitoare la susținerea lor.

Primește lucrurile de la arendași, la expirarea contractului de arendare cu intervenirea inginerului, și a contabilului.

Inventariază averea comunei în zilele prime a lunii Ianuarie a fiecărui an, cu inginerul, contabilul și cu doi membri delegațiunei permanente. Înaintază inventarul spre aprobare delegației și consiliului.

Ține în evidență schimbările obvenite în averea comunei.

Se îngrijește de ajustările și reparaturile necesare cerând aprobarea delegațiunei permanente.

Poartă socoteala exactă despre obiectele și lucrările încredințate lui.

Controlează executarea convenită a lucrărilor, care au să fie efectuate pentru comună în baza hotărârilor și îndrumărilor primarului.

Stabilește corectitudinea conspectelor privitoare la lefii muncitorilor.

Îndeplinește toate lucrurile încredințate lui de primarul comunei.

Supravegherea serviciului salubrității și economic se va executa de membrul delegației permanente încredințat cu aceasta conform dispozițiilor induse în art. 56 din legea administrativă.

Face înlesnirea aprovizionării populațiunei cu articole de prima necesitate, precum și normalizează prețurile pe piață, prin aducerea produselor economiei de comerț. Are magazia tuturor bunurilor mobile și imobile ale comunei pe cari le dă în primire organelor compe-

tente pe lângă proces verbal rămânând răspunzător pentru lipsele nejustificate

Are evidența și harta corăspunzătoare a tuturor imobilelor comunei, întocmite fiind în tot anul după însămânțările făcute

În tot anul până la 1 Septembrie înaintează delegației permanente comunale pentru aprobare, programul de cultivare a pământurilor comunei din anul viitor. Are evidența clădirilor comunale închiriate și propune la timp eventuala schimbare în chirie.

Are evidența tuturor clădirilor comunale ori închiriate ori neînchiriate, ci numai predate unor servicii de stat pe cari le controlează prin controlul clădirilor, instituit acolo, în cele ce privește repararea și bună starea acelorora.

Are îngrijirea măturatului și stropitului străzilor orașenești, după programul stabilit de delegația permanentă comunală.

Are îngrijirea înfrumșetării străzilor comunei prin susținerea și deschiderea de parcuri și de plantațiuni.

Are îngrijirea și înfrumșetarea cimitiriilor comunei. Are controlul întregii gospodării comunei.

Art. 64. — Funcționarul serviciului economic este ajutat în îndeplinirea agendelor lui înșirate în art. 63 de economul comunal, maestrul de drum, măturătorul de stradă, grădinarul comunal precum și de personalul necesar.

Medicul veterinar.

Art. 65 — Medicul veterinar comunal este membru al comisiei, examinătoare de carne, reclamată drept o chestie a stării sanitare a animalelor și pentru lucrările efectuate de el, în calitatea aceasă nu se împărtășește de nici o remunerație.

Agendele lui sunt normate prin lege pentru starea sanitară a animalelor, prin ordinațiunile ministeriale în vigoare și prin regulamentele sanitare a animalelor, a regulamentului despre examinarea de carne și prin regulamentul despre abator.

Este subordonat în cauze sanitare medicului comunal, și adevărat conducătorului serviciului sanitar

Este obligat a îndeplini cele ordonate de primarul comunei.

Este obligat tot la trei luni a face raport primarului și delegației permanente comunale despre starea sanitară a animalelor din comuna și despre starea sanitară a vitelor de prăsilă.

Economul comunei.

Economul comunei este subordonat funcționarului serviciului economic.

El execută ordinele primarului precum și dispozițiunile primarului și a funcționarului economic.

Veghiază în mod nemijlocit asupra servitorimeii

comunale și a personalului de serviciu dela economat împarte între ei lucrurile lor de isprăvit, conduce toată economia conștiințios și punctual, grijește de trăsuri, de cai, de toate vitele comunei, precum și de vitele de prăsilă, uneltele economice, și de nutrețul necesar pentru economie.

Grijește ca pământele comunei să fie lucrate și, sămănite la timp și în regulă, grijește de mașinile comunei, și poartă evidența despre toată averea nemisătoare a comunei.

La parte la inventarizarea averii comunale cu comisiunea încredințată cu inventarizarea, și face tot la trei luni raport primarului și funcționarului economic, despre schimbările obvenite în averea mișcătoare a comunei.

Măestrul de drum.

Art. 67. Măestrul de drum grijește în mod statornic de toate drumurile, stradele și piețele de pe teritoriul comunei, și dacă observe la acelea vreo scădere sau la lucrurile de artă află ceva de reparat face raport primarului și funcționarului serviciului economic, înaintând și contul cheltuielilor privitoare la cele de făcut. Cu privire la drumuri noi, și la aranjare de drumuri, de trăsuri pe stradă, pregătește contul cheltuielilor din propria sa inițiativă și le înaintează Serviciului tehnic. Supraveghează și controlează lucrările privitoare la reparări de drumuri, la construirea de drumuri și poduri noi.

Este subordonat funcționarului serviciului de salubritate și economic, precum și inginerului comunal.

Controlează măturătorii de stradă, designează lucrările cari au să le îndeplinească aceștia și să îngrijește de curățenia publică a comunei.

De măstru de drumuri se poate numi numai acele persoane cari pot produce un certificat despre terminarea cu succes a cursului de măstrie de drumuri organizat prin ordonanța ministerială de comerț de sub No 84836/II. din 1902.

Măturătorii de stradă.

Art. 68. Pentru a putea ține în deplină curățenie străzile, piețele comunale, se aplică 3 măturători de drumuri și de stradă

Ei stau nemijlocit sub inspecțiunea măestrului de drum al comunei, care-le și împarte zilnica lor ocupațiune.

Măturătorii de drumuri și strade îi acceptează și dimitte primarul.

Grădinarul comunal.

Art. 69. Grădinarul comunal administrează și conduce școala de pomi comunală, și e dator să grijească atât de parcurile existente cât și de cele cari se vor înființa în viitor, precum și de toate plantațiunile existente de pe teritoriul intravilan și extravilan al comunei sau cari se vor mai înființa în viitor

Grădinarul este subordonat funcționarului economic. Pe grădinarul comunal îl acceptă și dimitte în serviciu primarul.

Serviciul de ecarisaj.

Art. 70. Serviciul de ecarisaj stărpirea câinilor, și înhumarea cadavrelor animalice stă sub conducerea funcționarului economic al comunei, respective al poliției și a medicului veterinar. Lucrările lui le stabilește pe lângă stricta respectare a legilor și ordinațiilor privitoare la chestiile sănătății publice, funcționarul economic și Postul de jandarmi în conțelegere cu medicul veterinar. Funcționarul economic va îngriji ca locul de înhumare a cadavrelor animalice să fie corespunzător prescripțiilor legii sanitare veterinare.

Capitolul VIII.

Serviciul tehnic și de edilitate.

Art. 71. Serviciul tehnic și de edilitate îl conduce inginerul comunal, eventual un arhitect.

Inginerul este ajutat de maestrul de drum.

Atribuțiunile lor de specialitate sunt stabilite după normele statorite de corpul tehnic. Acest serviciu îngrijește pe lângă aprobarea delegației permanente și a primarului comunal de toate chestiunile privitoare la edilitate, — și anume de :

Construcțiuni de clădiri publice și particulare, deschideri de drum, piețe, alimentarea cu apă, canalizare, iluminat, sistematizarea comunei, înlesnirea circulației pe drumuri, strade, piețe și cheiuri.

Inginerul este șeful și conducătorul serviciului tehnic și de edilitate : este membru al primăriei și a comisiei edilă. În corporațiunile acestea el este totodată și referentul lucrărilor de inginerie, clădiri și decorări, precum și al muncii publice și e dator să participe atât la ședințele delegației permanente și a consiliului comunal cât și la ședințele și consfăturile acelor comisii în cari e invitat din partea primarului sau înlocuitorului său.

Îndeplinește toate agendele cari în urma împărțirii muncii se țin de cercul lui de activitate ; afară de aceea e obligat a rezolva cauzele semnate lui de delegația permanentă și din partea primarului.

Atribuțiunile serviciului tehnic și de edilitate sunt următoarele :

1. Proiectează măsurări primordiale arhitectonice și planurile pregătește devizul și își dă opinia în toate cauzele de interes comunal cari cad în specialitatea de inginer și arhitect.

2. Tot de atribuțiunea inginerilor sunt : controlarea și vegherea asupra edifițiilor, străzilor, drumurilor, podurilor, construiți de trotuare și îngrijirea de pardoseală.

3. Vizitează podurile, întăriturile de țărături și izaurile și se îngrijește de menținerea lor în stare bună.

4. Face planuri pentru lucrări de măsurături de coaste, canalizări, și umplături de apărare și execută lucrările.

5. Pregătește directivele primordiale arhitectonice planurile și devizele pentru clădirile orășanești, pentru drumurile de comunicație poduri și trotuare, și le înaintează spre aprobare prin delegațiunea permanentă consiliului comunal.

6. În privința întrebuințării muncii publice comunale, prestate atât în natură cât și în bani, supravegherea nemijlocită și controlul nemijlocit îl exercită inginerul. Se îngrijește de deschidere de străzi, piețe și drumuri pe teritoriul comunei și de susținerea lor în bună stare, cerând ajutorul maistrului de drum în această privință.

7. Controlează și ține în evidență întregul teritor al comunei executarea edifițiilor atât publice cât și particulare. E răspunzabil pentru neregulele provenite din abateri dela Regulamentul de edilitate, sau a concesiunii de clădire. Dânsul este obligat să înștiințeze despre acestea pe primarul comunei.

8. Îngrijește că edifițiile cari formează proprietatea comunei să se țină în stare bună ; încunoștințează despre scăderile observate la zidiri pe primar și dispune repararea lor.

9. Inginerul poate exercita practică particulară, însă numai în așa măsura ca să nu fie desavantajos ului tehnic, și adecă comunal.

Capitolul IX

Serviciul financiar.

Art. 72. Finanțele comunei se administrează în conformitate cu dispozițiunile legii contabilității publice.

Toate veniturile și cheltuielile comunei ale Statului, precum și ale asezămintelor și instituțiilor dependente de comună, sunt stabilite pentru fiecare an financiar prin bugetele respective, votate și aprobate în formele prevăzute de legea pentru unificarea administrativă și de legea contabilității publice.

Anul financiar este de 12 luni, se începe la 1 Ianuarie și se sfârșește la 31 Decembrie

Serviciul financiar al comunei îl formează : notarul, 1 funcționar de dare, 1 evidențiar de dare, secretarul de notar ca contabil, un cassier, un controlor, un agent de urmărire și un inpiegat.

Serviciul financiar este împărțit în următoarele secții :

1. Notarul ca funcționar financiar, 2. Caseria comunală, 3. Contabilitatea comunală, 4. Secția cadastrului.

Notarul ca funcționar financiar.

Art. 73. Notarul ca funcționar financiar va conduce finanțele în conformitate cu dispozițiunile legii pentru unificarea administrativă Art. 227—263 și con-

form legii contabilității publice Este răspunzabil primarului, delegației permanente și consiliului comunal pentru bunul mers al administrației financiare și a secției financiare, supuse sub conducerea sa. Referență primarului, delegației permanente, și consiliului comunal toate chestiunile financiare, compune proiectul bugetului comunal împreună cu secretarul de notar ca contabil, deschide creditele necesare, cu un cuvânt rezolvă toate chestiunile financiare ale comunei în conformitate cu aprobarea primarului, delegației și consiliului comunal.

Notarul ca funcționar financiar are controlul tuturor întreprinderilor comunale, comercializate. Are dreptul de control din punct de vedere financiar a tuturor averilor mobile și imobile ale comunei, și a economatului.

Notarul are dreptul să și organizeze serviciile așa cum crede de bine în interesul bunului mers al serviciului general. Tot personalul dela toate secțiile financiare este subordonat lui, și poate întrebuița acest personal acolo unde va fi mai folositor pentru bunul mers financiar. Poate ordona lucrări și peste oarele oficiale fără plată dacă interesul serviciului o reclamă aceasta.

Notarul financiar este membrul primăriei și a tuturor comisiunilor, ce funcționează pe lângă primăriei și unde se ating și chestiuni bănești, precum sunt: Comisiunea financiară, economică, teatrală, tehnică, etc.

Notarul este obligat personal să supravegheze și să controleze toate secțiile subordonate. El va controla zilnic caseria, va controla în afară de controlul ce-l va face împreună cu primarul cel puțin odată pe lună.

La această controlă va lua parte și consilierul delegației permanente, încredințat cu supravegherea serviciului financiar.

Despre rezultatul obținut se va dresa proces verbal, pe care, semnat de toți cei de față, îl va înainta primarului.

Peste tot notarul va împărți lucrările financiare secțiilor, funcționarilor astfel că veniturile comunei să fie pe deplin impuse, asigurate și percepute.

Art. 74. Supravegherea serviciului financiar o are un membru al delegației permanente încredințat cu aceasta din partea primarului conform Art. 56 din legea pentru unificarea administrativă.

Secțiunea financiară.

Art. 75. Secțiunea financiară comunală constă: din notar, 1 funcționar de dare, 1 evidențiar de dare, și 3 agenți de urmărire.

Notarul cu funcționarii de dare compun matricula obiectelor conscrivate și impozabile cu taxele comunale în baza legii maximului; după aceea compun rolul taxelor, cu ajutorul evidențiarilor de dare, compun lista restanțierilor, percep taxele și toate veniturile comunei și ale Statului conform legii contribuțiilor directe, conform legii contabilității publice și în conformitate

cu regulamentele toate în vigoare taxe or și veniturilor comunale.

La finea anului vor încheia matricole, rolurile pe toate cărțile despre taxele și veniturile comunale și ale Statului; vor muta rămășițele și suprasolvirile în rolul anului viitor și vor face un estras din rolurile despre taxele și veniturile percepute și restante și vor înainta acest estras la finea unei luni primarului.

Tot dânsii vor încasa și taxele pășunatului, composessoratului urbarial acolo, unde composessoratul urbarial nu este organizat, și averea composessoratului se administrează de primărie.

Funcționarii de dare sunt obligați a face în baza conscrierilor impunerea taxelor pentru conversiunea zilnelor de prestație publică; aceste roluri la finea anului se vor încheia, și eventualele rămășițe sau suprasolvirile se vor muta în rolul anului viitor.

Spesele pentru păzitul câmpului, plata gornicilor de țarină se vor impune după proprietățile de pământuri a proprietarilor din localitate conform catastrului condus de secția cadastrală.

Funcționarii de dare funcționează pe răspunderea notarului, care este în drept a exercita controlul cuvenit.

Toți funcționarii sunt obligați a încasa cu concursul agenților de urmărire în baza legii pentru perceperea veniturilor publice toate taxele și veniturile comunale.

Notarul și funcționarii de dare rămân răspunzători pentru sumele neîncasate la data exigibilității lor, cu întreaga lor avere față de comună, cu preferință oricarei alte datorii particulare, fără a se mai lua înscrupție asupra averii imobiliare esceptându-se datoriile pentru cari s'au luat înscrupție înainte de numirea lor în serviciu și vor putea fi urmăriți ca și contribuabili, dacă nu vor proba că au făcut la timp toate diligențiile și actele de urmărire legale.

Notarul cu funcționarii de dare împreună compun lista restanțierilor cu taxele și veniturile Statului și comunei, tot la 3 luni o înaintează administrației financiare spre a putea mijloci asigurarea restanțelor în cartea funduară.

Notarul execută toate agendele financiare adresate comunei.

Funcționarii de dare în caz când notarul ar fi împiedecat în oficiul său, îl substituie amăsurat dispozițiilor luate de primar prin serviciului financiar.

Notarul cu funcționarii de dare îndeplinesc toate lucrările acelea pe cari le designează primarul, delegația permanentă și consiliul comunal, serviciului financiar.

Notarul cu funcționarii de dare sunt responsabili pentru toate faptele și întrelăsările cari cad în cercul lor de activitate și sunt datori a rebonifica pagubele cauzate.

Funcționarii de dare sunt datori în caz de lipsă a se substitui în ori-ce lucrare și a se ajutara reciproc.

Casaria comunală.

Art 76 Personalul casei se compune din: un casier, un controlor, și un funcționar de cassă.

Casierul e conducătorul casei și ca atare:

1. Controlează activitatea personalului casei
2. Primește banii și valorile sosite la casă, îi induce în registre și dispune controlorului și funcționarului de cassă să i introducă în jurnalele speciale corespunzătoare.

3. Registrele, cărțile, evidențele, jurnalele, se conduc în baza legii contabilității publice, în conformitate cu îndrumările notarului.

4. Plățile se efectuează în baza ordonanțării primarului, în conformitate cu Art. 60 din legea pentru unificarea administrativă.

5. Incheie în fiecare lună jurnalele casei, face extras din ele și adjustate cu documentele privitoare la intrate și erogate, le înaintează contabilității comunei

6. Păzește împreună cu controlorul cheile principale ale caselor.

7. Casierul dimpreună cu controlorul poartă responsabilitate materială pentru administrarea casei și pentru eventualele pierderi de cassă.

8. Casierul e dator să execute toate regulile de manipulare ale casei.

9. Casierul e obligat să conlucre în chestiunile încredințate lui din partea primarului și să îndeplinească agendele cu cari l-au însărcinat notarul, delegația permanentă și consiliul comunal.

Controlorul.

Art. 77. Controlorul este înlocuitorul permanent al casierului; conduce toate registrele, jurnalele, referitoare la competențele veniturilor și cheltuielilor ale comunei, cu funcționarul de cassă împreună.

Subscrie împreună cu casierul chitanțele intratelor și ale erogatelor. Grijeste de cheile casei. E responsabil împreună cu casierul de administrarea neescepționabilă a casei și e dator să țină de regulile de administrație ale casei. Este subordonat casierului și este dator a executa toate ordinele primarului și notarului.

Are să conlucre în cauzele cu cari au fost încredințat din partea primarului și notarului.

Funcționarul de cassă.

Art. 78. Funcționarul de cassă este subordonat casierului și e dator a îndeplini toate dispozițiunile acestuia.

Contabilitatea comunală.

Art. 79. Contabilitatea comunală constă din: secretarul de notar ca contabil, și un impiegat.

Contabilul este conducătorul contabilității comunei, care împreună cu impiegatul rânduit lângă dânsul îndeplinește agendele de contabilitate ale comunei.

Contabilul este înlocuitorul notarului.

El va contrasemna ordonanțele de plată emise de primar aprobate fiind de consiliul comunal în urma referatului notarului.

Impărțirea lucrului la contabilitate compete contabilului.

Primarul și notarul însă e îndreptățit să se convingă însuși despre împărțirea lucrului și să intervină eventual amăsurat trebuințelor.

Contabilul e referentul delegației permanente și comisiunilor speciale fără drept de vot

Cu privire la conducerea afacerilor contabilității sunt normative și deobligatoare în general ordinațiunile legislative privitoare la contabilitatea statului.

Atribuțiunile contabilului sunt următoarele:

1. În scopul asemnării verifică conturile, ordonanțează salariile funcționarilor comunali, precum și în general și alte asemnări; poartă evidență despre conturile și chitanțele asemnate și notate amăsurat capitulurilor din bugetul comunal, și grijeste ca asemnatele să nu treacă suma creditului bugetului, iar, dacă asemnațiunile ar întrece e dator să facă numai decât raport în scris despre aceasta primarului, și notarului.

2. Pregătește și înaintează primarului până la sfârșitul lunii Septemvrie în fiecare an bugetele anuale, privitoare la economia comunală, la lucrările publice cât și la alte fonduri, pe cari le raferează în ședință delegației permanente, contabilul comunal

3. Inventariază cu funcționarul serviciului de salubritate și economic toate bunurile, averile mișcătoare și nemișcătoare ale comunei, în fiecare an în luna lui Ianuarie, împreună cu 2 membrii ai delegației permanente va alătura inventariul și adevărată copia legalizată a lui la socoțile finale, dimpreună cu registrul eventualelor sporiri și cu eliminarea motivată a mobilelor folosite și a imobilelor eventual vindute.

4. Examinează și verifică orice fel de socoată sosită la comună pe baza jurnalelor și documentelor.

5. Compune socoata finală precum și bilanțul pe cari le înaintează dimpreună cu inventarul până la finea lunii Septemvrie din fiecare an, delegației permanente.

6. Poartă o evidență despre capitaluri, fonduri, hârtii și obiecte de valoare, precum și despre tot soiul de pretenziuni și restanțe; despre acestea compune la fiecare pătrar de an câte un tablou pe care-l înaintează delegațiunei permanente; controlează pretenziunile de venituri, taxe și chirie ale comunei, urgitează solvirea și încasarea restanțelor, ține în evidență arândașii, chiriășii și arată pe cei cari sunt în restanță cu plățirea. Predă și primește dimpreună cu funcționarul economic obiectele de arendare, închiriere.

7. Conlucre la șontarea casei centrale cu primarul, membrii delegației permanente, și cu notarul.

8. Se îngrijeste dimpreună cu funcționarul economic de asigurarea tuturor edificiilor și averii mobile comunale în contra focului, și ține în evi-

dență legatele. Ține în evidență și controlează asigurările, contra pagubelor provenite din incendiu ale imobilelor, cari servesc spre garantarea drepturilor de sechestrare, termenul de scadență, precum și plățirea regulată a premiilor.

9 Poartă un registru despre toate contracte comunei și conduce cărțile principale, privitoare la veniturile și erogatele comunei.

10. Controlează împreună cu notarul administrația casei și e dator să arate prin serviciul financiar orice întrelăsare.

11 Poartă evidență privitor la taxele pentru îngrijirea copiilor părăsiți.

12. Conduce cartea principală privitoare la funcționari, împiegați și servitori comunali.

13. Peste tot compune, referențe și rezolvă toate agendele acelea cu cari îl însărcinează notarul, primarul, delegația permanentă și consiliul comunal.

Secția cadastrului.

Art. 80. Secția cadastrului o conduce notarul. În acest cadastru se vor evidența toate schimbările pământurilor și proprietarilor din hotarul comunei. El va purta evidența persoanelor, proprietăților agricole, și va introduce toate schimbările în coalele cadastrale a respectivilor proprietari de pământuri, în baza deciziunilor judecătorești de ocol, secția cărții funduare, astfel că, totdeauna să se poată constata acea, că fiecare proprietar unde și cât pământ are în proprietatea sa.

Evidențarea are să fie corectă pentru că cadastru servește de bază la impunerea impozitului agricol și stabilirea veniturilor proprietăților agricole.

Secția taxelor.

Art. 81. Pentru constatarea și perceperea taxelor comunale asupra vitelor ce intră în obor și articolelor ce se vind pe diferite piețe ale comunei, precum și pentru mărfurile cari intră în comună prin orice punct de intrare sunt aplicați agenți de constatare (vămași).

Acești agenți de constatare sunt obligați a face serviciu ziua și noaptea la orice puncte de intrare în comună, unde au să constate și să perceapă taxele comunale asupra vitelor ce intră în obor și asupra articolelor ce se vând pe piețele comunei, în conformitate cu tariful taxelor stabilit de consiliul comunal și aprobat de Ministerul de Interne.

Acești agenți de constatare (vămași) sunt obligați se verse taxele încasate în fiecare săptămână de două ori la caseria comunală.

Sunt controlați de notarul și primarul comunal

Sunt subordonați notarului și sunt obligați se îndeplinească ordonanțele acestuia.

Agenții de urmărire.

Art 82. Comuna ... are 1 agent de urmărire.

Acesta este obligat a împlini toate dispozițiunile, ordinele primarului și a notarului relativ la perceperea tuturor taxelor și veniturilor comunale, în conformitate cu legea pentru perceperea și urmărirea veniturilor publice, ținând seama de dispozițiunile Art 21—33 din aceasta lege

Agentul de urmărire este responsabil cu întreaga sa avere pentru toate sumele neincasate la data exigibilității lor, cu preferință înaintea oricărei alte datorii particulare fără a se mai lua înscrupție asupra averii imobiliare esceptându-se datoriile pentru cari sau luat înscrupție înainte de numirea lui în serviciu, și va putea fi urmărit ca și contribuabili dacă nu va proba că a făcut la timp toate diligențele și actele de urmărire legale. Acestea toate conform Art. 13 din legea de urmărire

Din acest motiv agentul de urmărire este dator ca în fiecare săptămână odată să se prezinte la notarul com. spre ași nota el însuși reștanțierii cu taxele și veniturile comunale.

Intrucât procedurile de execuțiune la ordinul notarului se vor amâna și sista, agentul de urmărire este dator să îndeplinească la notariatul comunal lucrările împărțite lui.

Agentul de urmărire este responsabil pentru orice făptuire a lui și este dator să plătească paguba cauzată comunei și particularilor din neglijența și nepăsarea lui.

Capitolul X.

Serviciul sanitar.

Art. 83. Pe teritoriul comunei, serviciul sanitar în chestiuni sanitare polițiale și sanitare comunale, înșirate în legea sanitară, i-l îndeplinește medicul comunal.

Medicul este responsabil pentru executarea unitară a serviciului.

Agendele lui sunt următoarele :

1. El este dator să consulte gratuit atât ziua cât și noaptea pe cei săraci, pe servitorii comunei, precum și păzitorii de câmpuri și vii, chiar și la locuințele lor. Asemenea este obligat să consulte și pe cei puțin săraci, cari se adresează lui, pe lângă plata stabilită în mod statutar. Pentru eventuală supraveghere sistematică a copiilor așezați din partea azilelor de copii ale statului, dânsul în calitate de medic se împărtășeste de onorar deosebit, Măsura onorarului o stabilește Ministerul de Interne.

2. El este păzitorul obiectelor privitoare la chestiuni sanitare, și în calitate aceasta are să observe mișcările acelea, cari influențează asupra stării sanitare comunale, și pentru delăturarea scăderilor face raport atât primarului cât și autorității chestiunilor sanitare publice de prima instanță.

3. În scopul vindecării celor săraci, dânsul este obligat a fixa la primărie pentru fiecare o zi în săptă-

mână câte 2 ore de ordinație ce-i dator a o și ținea. Medicul este dator a-și prevedea biroul lui la primărie cu o tăbliță de firmă, ce are să cuprindă ca inscripție caracterul oficial, ora de ordinație, și cuvintele „Săracilor grătuit“.

4. El este dator ca la prov carea înscris a poliției în servicii medicale de poliție să dea mână de ajutor în mod grătuit.

5. Pe lângă plata stabilită de Ministerul de interne, el îndeplinește vaccinarea și revaccinarea, precum și vaccinarea forțată dacă primește ordin la aceasta.

6. Îndeplinește vizitarea morților pe întreg teritoriul comunal înțelegând aici și locurile externe la persoane cari nu sunt sărace dimpreună cu eliberarea certificatului, pe lângă o plată de Lei, iar la cei săraci gratuit. Despre vizitarea morților poartă o consemnare, iar certificatele pentru examinarea morților le înaintează oficiului stării civile.

7. Medicul poartă grija copiilor cari se țin de azilele de copii ale statului și sunt așezați prin comună, de copilașii dați doicelor, de cei alienați, cari stau sub îngrijire comunală, sau sunt dați de sanatori spre îngrijire familiară, de cei năuci, muși, surdomuși, orbi, (invalizi) și de cei găsiți. Despre toți aceștia el poartă evidență.

8. Controlează împreună cu primarul articolele de mâncare și de gustat, beuturile, precum și vasele cu cari se vând. Îngrijește de condițiunile sanitare ale nutririi în comune, vizitează alimentele și mâncările, iar despre aceasta face raport amăsurat trebuințelor primarului.

9. Îngrijește de instituttele (grădinele de copii) de școală populare, de băile cari sunt în comună, instituttele publice și private sanitare, de închisori; pe aceasta din punct de vedere al salubrității publice le cercetează, iar scăderile în ele le notifică autorității de sănătate publică de prima instanță.

10. Grijește de condițiunile sanitare ale locuințelor și ediifiilor, de aranjamentul prăvăliilor și fabricelor care ar putea periclita sănătatea și viața, precum și de vânzare productelor acestora. Medicul propune spre primire regulamentele necesare anuale de ordine.

11. Din punct de vedere sanitar, el controlează măcelăriile, carnea din ele, precum și prăvăliile și lucrătoarele brutarilor și ale cofetarilor.

12. Se îngrijește ca fântânile, aparatele pentru alimentarea apei și peste tot apa de băut, și apele vîndătoare (mineralice) să-și păstreze curățenia și avantajile lor nesticăcioase.

13. Veghiază asupra procedării moașelor aplicate pe teritoriul comunei, ținute de dânsul în evidență.

14. Controlează dispozițiile îndreptate întru împiedecarea lățirii morburilor lipicioase, îndeplinește desinfectarea și deparasitarea și conduce spitalul de boale epidemice, întrucât la acelea n'ar fi aplicat alt medic.

15. Raportează fără amânare cazurile de morhuri

epidemice și contagioase primarului, și conduce în persoană dispozițiunile de apărare ordonate adecă ia parte la executarea lor.

16. Medicul în zilele stabilite prin regulamentul comunal relativ la desfrânări sunt datori să viziteze casele femeilor publice, și femeile provăzute cu marcă; despre acestea se poartă un tablou și amăsurat rezultatului ajuns prin examinare se ordonă fără amânare luarea măsurilor de lipsă. Examinarea o face medicul din caz în caz

Despre casele s'au femeile netolerate medicul este obligat să facă raport poliției comunale adeca notarului.

17. Cercetează prăvăliile cari se ocupă cu vânzarea medicamentelor; prăvăliile acestea le vizitează din timp în timp despre ceia ce face raport primarului.

18. Face propuneri pentru stârpirea farmeelor, dăscântecelor și obiceiurilor primejdioase sănătății, și în cazuri urgente ia dispozițiile necesare.

19. El este dator să poarte un registru de înregistrare atât despre actele și dispozițiile sosite lui, cât și despre acele înaintate de dânsul.

Agenții sanitari.

Art. 84 — Comuna are 2 agenți sanitar cari formează personatul serviciului sanitar.

Ei îndeplinesc întreg serviciul sanitar de controlă, precum: controlează din punct de vedere sanitar locurile publice, cârciumile, restaurantele, prăvăliile, și atelierele de lucru; controlează piețele și victualiile din ele, cu ocaziunea de morhuri epidemice controlează executarea dispozițiilor de apărare normate de medic și despre scăderile observate încunoștiințează pe medic. Afară de aceasta ei împlinesc toate lucrurile cu rezolvarea cărora sunt însărcinați de primarul respective de medic.

Ei îndeplinesc desinfițiarea — spitalului epidemic și a altor locuinți, unde se va ordona aceasta.

Agenții sanitari sunt subordonați medicului conducător al serviciului sanitar, care le decretează și ocolul lor de lucru.

Ca să poată fi numit de agent sanitar se cere să fie absolvat cursul de agenți sanitari și să cunoască perfect limba română în scris și cetire.

Moașele.

Art. 85. — Moașele stau sub supravegherea medicului, și sunt obligate a îndeplini toate lucrările normate lor prin legea salubrității publice.

Moașele sunt obligate a da femeilor cari nasc declarate din partea primarului de sărace, în mod gratuit ajutorul cuvenit la naștere și îngrijirea cuvenită. Persoanelor cari sunt în măsură a plăti pentru ajutorul primit la naștere și pentru îngrijirea femeii în patul nașterii, în decurs de 8 zile se stabilește o taxă pe scama moașei de.....Lei.

Comuna cu privire la moașe se împarte în 2

ocoale, iar moașele sunt datoare a locui în ocolul designat pe seama lor, și a afișa la locuința lor firma corespunzătoare cu numele lor.

Capitolul XI.

Serviciul tutelar.

Art. 86. — Drepturile și datorițele serviciului tutelar le stabilește legea tutelară și regulamentul afacerilor orfanale. (Art. XX. din 1877)

Pentru rezolvarea agendelor orfanale, comuna aplică un tutor orfanal care este obligat a ține în evidență, toți minorii orfani, tutorii lor, curatorii lor, fără considerare la aceea că minorul are ori nu are avere.

Datorițele tutorului orfanal sunt următoarele :

1. Se îngrijească ca fiecare tutelat ori interzis și absent să aibă reprezentantul său oficial, adică tutor, curator, fără considerare la ceea că are ori nu are avere.

2. Se îngrijească cu primarul și delegația permanentă împreună că toți minorii orfani fără avere să fie întreținuți de cineva în caz de lipsă în sarcina comunei.

3. Supraveghează pe copiii adică orfanii săraci, bolnavi să fie tratați de medic.

4. Controlează conduita morală a femeilor minore ca să nu decadă.

5. Are grije că minorul orfan să nu între în serviciu fără consimțirea tatălui or tutorului și cu deosebire nu în astfel de locuri unde ar fi expus imoralității. Tutorul comunal îngrijește ca fetele adolescente să nu fie plasate într'o astfel de cârciumă unde se fac orgii nocturne, și să sisteze numai decât serviciul minorei întrucât ar fi plasate la astfel de locuri și să le îndrume înapoi la casa părințească ori la tutor, iar pe părinți ori tutor să-i tragă la răspundere.

6. Inspecționează ca patronii să permită ucenicilor obligați la școală destul timp pentru a frecventa prelegerile, ca să nu-i împovăreze cu muncă grea, care le-ar stingheri dezvoltarea fizică, creșterea și să nu-i tiranizeze

7. Tutorul comunal va supraveghea cum administrează tutorii și curatorii averea minorilor și ca aceștia să depună toată grija și spiritul de economie al unui tată bun de familie în jurul administrării.

8. Cu deosebită atenție va fi la imobilele date în arândă ale minorilor și interzișilor și la solvirea sarcinilor curente și de moștenire

9. Tutorul comunal are grije ca penzia alimentară a copiilor născuți în afară de căsătorie să fie validată față de tata lor natural.

10. Este obligat a inspecționa că interzișii care au fost puși sub curatelă din cauza imbecilității lor să fie împărțșiți de îngrijire igienică de tratate umană, iar în caz de îmbolnăvire să fie tratați de medici, și întrucât ar fi lipsiți de avere și de câștig să fie întreținuți de rude, oameni caritabili, institute de binefacere și în caz extrem de comună, până atunci până când nu se vor pute aplica undeva și întreține singuri.

11. În general tutorul orfanal se va îngriji ca tutorii și curatorii să-și îndeplinească datorița conștiințioasă și prompt.

Dacă tutorul comunal observă un lucru care este în contradicție cu normele de sus, e obligat a raporta aceasta numai decât primarului, care pune în curs contra celor vinovați procedură legală la Sedria orfanală, atașată la judecătorie. Tutorul comunal este obligat să poarte și evidența și lista minorilor.

12. Dacă tutorul comunal primește scripte de proces privitoare la minori ori interziși e obligat a raporta aceasta numai decât primarului.

Primarul ordonă dresarea procesului verbal despre raportul în care constată cauza procesului și cu privire la aceasta ascultă pe toți cei interesați: rude, minori, trecuți de 14 ani, tutorul minorilor, și tutorul comunal fixează starea reală, înaintează procesul verbal fără întârziere sedriei orfanale detașate la judecătorie.

13. Tutorul comunal grijește ca tatăl care exercită puterea părințească asupra minorului tot la fel curatorul minorilor, se ceară aprobarea Sedriei orfanale atașate la judecătorie în conformitate cu Art. 20 și Art 113 al legii XX din 1877 în următoarele cazuri :

a) Dacă copilul s'au minorul este adoptat de altcineva ;

b) Dacă dorește a deschide pe seama minorului prăvălie ori atelier industrial, uzină ori fabrică, ori a lua în primire, ori a sista așa ceva, ori a încheia ori sista contracte societare de comandite ;

c) Dacă dorește a cumpăra pe seama minorului imobile ori pentru a investi un capital ori a-l cesiona s'au a concesiona ștergerea de intabulare ;

d) Dacă intenționează a înstrăina averea imobilă a minorului prin vânzări ori schimb, ori pe altă cale, ori a o însărcina tot astfel a înstrăina averea mobilă care servește la investirea unui capital ori în general a schimba starea fundamentală a averii minorului ei ;

e) În cazul când dă înputernicire unui procurist ;

f) Când voiește a accepta îndatoriri cambiale în locul minorului.

g) Cu privire la spesele de edație ale minorului.

h) Dacă minorul nu se împacă cu cariera aleasă pe seama lui.

i) Dacă este vorba despre stabilirea minorului în străinătate.

j) Cu privire la căsătoria minorului în general, dacă în chestia aceasta între tutor și părinți, respective rude și minori nu s'a stabilit o înțelegere ; apoi cu privire la căsătoria minorului sub 18 ani și a minorei sub 16 ani și în fiecare caz de contract de căsătorie.

k) Dacă dorește a zidi ori a-și procura aranjament nou economic ori comercial industrial.

l) Dacă dorește și e necesar ca minorii să fie emancipați de majori.

m) Dacă este necesar să se prelungească tutela

minorului, conform par. 8 și 9 al legii XX. din 1877.

Mai departe :

Datorința tutorului comunal este conform paragrafului 22 al legii XX din anul 1877 în cazul, când tatăl neglijează cu desăvârșire întreținerea și educația copilului său, morală lui ori starea sanitară, ori prin administrarea rea, periclitează averea copilului, să facă propunere primarului și delegației permanente relativ la încetarea exercițiului puterii părintești, cerând aceasta prin Sedria orfanală

Este dator în senzul par. 115 al legii XX. din anul 1877 să ceară contul de gestiune dela toți tutorii și curatori minorilor orfani, despre veniturile și cheltuielile averilor lor din anul trecut, obligându-i să redacteze conturile de gestiune după fiecare an calendaristic în conformitate cu par. 118 din legea orfanală, și în caz de unul ori altul dintre tutorii și curatorii minorilor, nu le-ar ști compune este dator a le da ajutorul cuvenit.

Conturile de gestiune a tutorilor și curatorilor se vor înainta Sedrii orfanale.

Este obligat tutorul comunal a lua parte la inventarizarea averilor minorilor orfani.

În fine tutorul orfanal este obligat a rezolva toate agendele orfanale predate lui din partea primarului, și delegației permanente.

Capitolul XII.

Serviciul contencios.

Art. 87. Serviciul contencios îl reprezintă un avocat în calitate de director al serviciului contencios care de altfel are numirea de „jurisconsultul” comunal este membru al primăriei comunei și al tuturor comisiunilor; este referentul delegației permanente și al consiliului comunal în cauze juridice. E păzitorul legilor, a ordonațiilor ministeriale, ale drepturilor, statutelor și regulamentelor comunale.

Reprezintă comuna în cauze procesuale și neprocesuale, cari au lipsă de forul reprezentativ al legilor; jurisconsultul și adevăratul directorul serviciului contencios poartă procesele comunei de ori-ce categorie, apără drepturile și beneficiile comunei de tot felul de atacuri sau uzurpări de drept; încasează pretenziunile comunei și despre toată procedură întreprinsă de el face din caz în caz raport primarului și delegației permanente.

În toate chestiunile administrative comunale unde punctul de vedere juridic are să prejudice cauza, este obligătoare ascultarea opiniei directorului contencios comunal, ori în lipsa Jurisconsultului județan ca conducătorul serviciului contencios județan.

Ascultarea acestei păreri se va întâmpla în cazuri mai ușoare verbal, în care caz jurisconsultul va semna conceptul cauzei respective; iar în cazuri mai ponderoase, opiniunea se va cere în scris.

Directorul serviciului contencios și adevăratul jurisconsultul comunal va primi procura primarului spre a putea reprezenta comuna înaintea justiției.

În cazurile când directorul contenciosului reprezintă comuna înaintea justiției, nu va putea conveni asupra chestiunilor din litigiu numai cu rezerva aprobării delegației permanente a comunei.

Directorul contenciosului în caz de împiedecare va fi înlocuit de alt avocat numit de primar și delegația permanentă.

Directorul contenciosului poate face și praxă particulară.

Directorul contenciosului nu va primi nici o cheltuială pentru conducerea cauzelor comunale, numai speșele efective, aceasta pentru că este salariatul comunei.

În caz când directorul contenciosului îndeplinește astfel de lucrări unde de o parte este interesată comuna, de altă parte un particular, va putea socoti cheltuielile lui legale față de particular, rămânând ca comuna să supoarte numai speșele lui efective cuvenite.

Directorul serviciului contencios pregătește proiectele de licitațiune, arendare, contracte, întreprinderi și de alte condițiuni pe cari le înaintează la timpul său primarului și delegației permanente.

În caz de nevoie participă la licitațiuni publice, la arendarea averii mobile și imobile ale comunei și la dare de întreprinderi; grijește ca să se respecte și să țină condițiunile licitațiunii conform legii contabilității publice, și concepiază (alcătuieste) contractele încheiate cu comuna și cu alte partide. E dator să mijlocească eventual intabularea aceloră, iar despre cele întâmplăte este dator a face raport imediat primarului cât și delegației permanente.

Opinia jurisconsultului în astfel de cauze în cari e decizător punctul de vedere juridic, trebuie cerută totdeauna înainte de aducerea hotărârii. Opinia lui juridică are să și-o exprime în ședință verbal, sau la invitație și în scris.

Capitolul XIII.

Poliția comunală.

Art 88. Primarul în calitate de șef al poliției comunale, poate delega parte sau totalitatea din aceste atribuțiuni membrilor din delegațiunea permanentă comunală.

El exercită atribuțiunile ce decurg din aceasta calitate fie personal, fie prin agenți și ofițeri din poliția administrativă.

Primarul în caz de urgență este obligat a lua măsurile necesitate de împrejurări când ordinea publică și siguranța statului ar fi amenințată, raportând organelor în a căror competență și atribuțiuni intră în mod obicinuit aplicarea acestor măsuri

Toate acestea le execută primarul în calitate de

șef a poliției comunale, în conformitate cu art. 65—68 al legii pentru unificarea administrativă

Măsurile de poliție comună se ordonă și se aplică de primar conform legilor și regulamentelor.

Ele au de obiect special :

a) Igiena și salubritatea locuințelor, și determinarea condițiilor pentru construcțiunea proprietăților particulare.

b) Înlesnirea și siguranța circulației pe străzi, șosele, cheiuri, piețe și alte locuri publice.

c) Asigurarea mijloacelor de transport în interiorul comunei.

d) Ferirea orașelor contra incendiilor, inundărilor, pentru prevenirea și combaterea boalelor epidemice sau contagioase, epizootiilor.

e) Înlăturarea și remedierea întâmplărilor ce ar putea fi cauzate de alinații furioși și de animalele rău făcătoare.

f) Distrugerea și stârpirea animalelor vătămătoare.

g) Modul transportării cadavrelor și menținerea bunei ordini și cuviințe în cimitere fără osebite de cult și credințe religioase.

h) Inspectarea hotelurilor, și a penziunilor și luarea măsurilor proprii pentru a asigura igiena și salubritatea lor.

i) Asigurarea calității și greutateii obiectelor cari se vând cu cântarul sau cu măsura.

j) Priveghierea localurilor de băuturi.

k) Controlul din punct de vedere sanitar al alimentelor și băuturilor.

l) Supravegherea afișajului.

m) Măsuri pentru stârpirea cerșetoriei.

n) Poliția teatrelor și a tuturor spectacolelor de orice natură.

o) Poliție industrială, siguranța comerțului.

p) Măsuri de igienă socială.

Primarul este îndatorat a lua măsuri pentru a împiedeca uzul ilicit, furtul și pagubele cauzate pe câmp, strângerea recoaltelor înainte de a ajunge la maturitate, pentru folosirea pășunelor comunale conform îndrumărilor date de Ministerul Agriculturii și Domeniilor prin serviciul agricol județan, în fine ori-ce alte măsuri și dispozițiuni prevăzute în legea poliției rurale, actualmente în vigoare sau cari s'ar mai hotări în viitor.

Primarul și membrii delegațiunii permanente, precum și funcționarii tehnici și sanitari competenți desemnați de primar, sunt în drept să constate contravențiunile la legi regulamente și ordonanțe. Ei vor trimite pe contravenienți în judecată justiției competente dacă legile nu vor da chiar în competența constatarea faptelor și aplicarea pedepselor.

Art. 89. De cercul de competență al primarului ca șeful poliției comunale se țin și cauzele următoare :

a) E responsabil primarul ca puterea polițială să se exercite după regulile și cu destulă energie.

b) În cazuri de aglomerații, cari ar periclita or-

dinea publică se îngrijește prin dispozițiuni corespunzătoare luate înainte și după aglomerații ca să nu se conturbe ordinea respective să se restabilească.

c) În cazuri de incendii dispune în conțelegere cu Reuniunea de pompieri ca membrii reuniunii de pompieri să nu se împiedice reciproc în lucrările lor de stâns și să corespundă deobîgămintelor lor, la cari s'au angajat. Când se simte lipsa, dispune independent pe răspundabilitatea lui proprie.

d) Făcând împreună cu medicul comunal vizitele îndatinate poartă grija de acea că în băcării să nu se vîndă nici un fel de articol stricat sau pregătit cu venin (otravă).

e) Grijește că pe locurile publice de vânzare să se folosească măsuri și cântare veritabile și ca poamele aduse pe piață și alte articole de mâncare să corespundă pretenziunilor sanitare.

f) Grijește de iluminăția stradelor și dacă cumva ar observa unele scăderi sau abuzuri dispune de încetarea lor.

g) Poartă grijă de curățenia orașului și mai ales de acea că trotuarul pardosăa și podurile să se poată folosi în mod neescepționabil.

h) Rezoalvă cauzele cerșetoriei și ale servitorimei cari stau sub îngrijimea sa.

i) Cu ocaziunea târgurilor de țară și săptămânale se îngrijește de susținerea ordinilor, de prețurile bucatelor, de însemnările lor oficioase și de întrebuintarea măsurilor legale.

k) Rezoalvă toate cauzele polițiale, cari în urma firei lor, a legilor și a ordinațiunilor legale se țin de competența lui.

l) Poate încassa pedepsele polițiale de bani și pe calea licitațiunii și din pedepsele aceste încasate partea, ce compete comunei o transpune caseriei centrale pentru fondul pauperial al comunei.

m) Supraveghiază materiile primejdioase de foc și neguțătoria cu ele precum și că aceste să fie așezate în locuri scutite de foc.

n) Amăsurat regulamentului privitor la clădiri veghiază asupra tuturor clădirilor cari se ridică pe teritoriul comunei și intrucât zidurile observate de el nu ar avea încă încuviințarea primăriei sau ca zidirea să fi îndeplinit trăgând peste linia stabilită de clădire ocupând locuri de stradă sau alte teritorii face raport delegații permanente și pe cei ce au clădit fără concesiie, precum și pe cari nu sau ținut de linia de clădire, sau au ocupat teren de stradă și alte teritorii îi supune procedurii contravenționale.

o) Ține în evidență locuitorii comunei, străini și servitorimea.

p) Se îngrijește de obiectele sau animalele aflate fără stăpân.

r) Îndeplinește agendele date lui de Ministerul de Interne, de legi, regulamente, statute de consiliul și delegația permanentă a comunei.

Art. 90. Grijește de poliția campestră prin gornicii de țarină și vii ca să-și îndeplinească serviciul conform legii și instrucțiunii agriculturii în conformitate cu dispozițiunile din Art. XII. 1894.

Numește cu delegația permanentă gornici de țarină și de vii pe un an la începutul anului, grijește de retribuțiunea lor, și de acea să-și îndeplinească serviciul lor punctual și conștințios

Contravenienții cămpestrali au să fie acuzați înaintea lor delegației permanente și notarului încredințat cu judecătoria contravențională campestrală (Art. 12 din 1894) iar ceilalți contravenienți judecătoria de ocol, pentru pedepsirea lor în favoarea casei comunale.

Toate acestea le îndeplinește primarul cu ajutorul serviciului tehnic, sanitar, veterinar.

Pentru executarea datorințelor polițiale aici înșirate poate cere primarul și în absența sa înlocuitorul său legal ajutorul jandarmilor a comunei atât cât privește ordinea siguranței publice a cetățenilor comunei, precum și pentru executarea tuturor Regulamentelor și statutelor speciale comunale; totașa pentru executarea tuturor dispozițiilor a consiliului comunal, și a primarului ca șeful poliției comunale, în conformitate cu dispozițiunile Art. I din legea asupra organelor poliției și a Statului No. 3337—1905 din 17 Iunie 1905 publicate în Mon. Of. No. 61 din 17 Iunie 1905 și în conformitate cu regulamentul pentru organizarea serviciului poliției din comună publicat în Mon. Of. No. 34—1904. Art. 43, 44, 45, 46, 50, 52, 54.

Capitolul XIV.

Funcționari comunei, ca personal ajutător.

Art. 91. — Personalul ajutător se formează din următorii funcționari:

Un archivar, un registrator, un expeditor, un cancelist și dactiligrafă.

Archivarul grijește de archiva primăriei. E dator ca orice acte care sosesc la archivă să le înzestreze cu anti-acte să le înapoieze registratorului, dela care le vor primi referenții respectivi; actele pe deplin rezolvate le așează în archivă după sistemul obicinuit.

Art. 92 — *Registratorul* cu ajutorul unui cancelist e dator ca toate adresele sosite la primărie să le înregistreze, să le înzestreze cu ajutorul archivarului cu anti-acte, să le împartă referenților după distribuirea făcută de primar. Registrul are să-l contrasemneze zilnic cu primarul, și să conducă un index alfabetic despre actele înregistrate.

Art. 93. — *Expeditorul* este conducătorul oficiului de expediție îndeplinește colaționările și estradările tuturor actelor, conduce cartea de expediție, de inmanuare și cea de poștă.

Canceliștii primăriei.

Art. 94. — Canceliștii primăriei sunt datori să in-

deplinească toate agendele cancelăriei împărțite lor din partea primarului și directorilor diferitelor servicii. — Impărțirea canceliștilor pe la servicii o îndeplinește după trebuință primarul.

Impiegații.

Art. 95 — Impiegații asemenea sunt obligați a executa toate agendele de cancelărie cu cari îi însărcinează directorul serviciului

Dactilogrofele,

Art. 96. — Dactilografele sunt asemenea obligate a executa toate agendele și a descrie toate referatele predate lor spre acest scop din partea expeditorului, ca șeful expediției.

Capitolul XV.

Oficiul stării civile.

Art. 97. — Primarul este conform Art. 60 a legii pentru unificarea administrativă ofițer al stării civile. El poate să delege aceasta atribuțiune notarului comunal adevca cercual, celebrarea căsătoriei însă, se face numai de către primar.

Notarul este dator se îngrijească, ca actele stării civile să se întocmească conform legii și le contrasemnează.

Ofițerul stării civile este dator totodată să înregistreze toate actele sosite și adresate oficiului stării civile, să descrie referatele, să expedieze adresele, imediat după rezolvarea actelor, să țină archiva în deplină ordine, și să poarte registrele ajutătoare prescrise în legea stării civile.

Capitolul XVI.

Pompierii comunali.

Art. 98. — Pompierii comunali formează permanentă sentinelă (garda) contra focului. Sunt subordonați comandantului Reuniunii voluntare de pompieri din Ei să acceptează și dimit din serviciu la propunerea comandantului. Serviciul lor au să și-l îndeplinească conform ordinilor comandantului reuniunii voluntare de pompieri, și conform regulamentului pompierilor.

Capitolul XVII.

Personalul de serviciu.

Inmanuatorul comunal.

Art. 99. — Inmanuatorul comunal împarte pe teritoriul comunei actele oficioase, sosite dela judecătoria, dela autorități, precum și cele estradate din partea primăriei. El este atașat, nemijlocit la dispoziția expeditorului comunal care îi împarte lucrul și pe lângă răspundabilitatea lui personală îngrijește de punctuala executare a lucrului împărțit.

Servitorul de birou.

Art. 100. — Pe servitorul de birou comunal și notarial îl imparte primarul pe lângă diferite servicii, singuratic și este dator ca să săvârșască curățirea și aerizarea localurilor, birourilor înainte de începerea oarelor de serviciu. El este obligat să îndeplinească lucrările încredințate lui punctual și cu toate conștiințiozitatea.

Capitolul XVIII.

Comitetele primăriei.

Art. 101. — Consiliul comunal înființează 8 comitete de cetățeni fără deosebire de sex cari sub conducerea unui consilier comunal să dea concursul administrațiunii locale, în chestiunile privitoare la învățământ, cult. sănătate publică, ocrotirilor sociale, edilitate, și agricultură etc. în conformitate cu Art. 52 al legii pentru unificarea administrativă.

Aceste comisiuni sunt următoarele:

1. Comisiunea financiară; 2. Comisiunea edilitară; 3. Comisiunea sanitară; 4. Comisiunea economie și agricultură; 5. Comisiunea orfanală și ocrotirilor sociale; 6. Comisiunea de inventarizare; 7. Comitetul școlar comunal și adecă de învățământ și cult.; 8. Comisiunea de școntrare.

Președintele comitetelor și adecă comisiunilor este primarul și în caz de împiedecare înlocuitorul aceluia; aceste comitete ca corporațiuni de sfătuire opinie, respective propunătoare, pregătesc lucrările încredințate lor din partea primarului, delegației permanente și consiliului comunal, despre cari își dau părerea și fac propuneri.

Formarea, organizația și cercul de activitate al comitetelor.

Comisiunea financiară.

Art. 102. — Comisiunea financiară funcționează în afaceri financiare și de contabilitate ca o corporațiune de prima consfătuire și ca atare:

a) Esaminează cu deamănuntul bugetul anual, contul de gestiune și inventarul despre averea comunei după compunerea lor din partea contabilității comunelui.

b) Revizuește conturile de gestiune anuale, alcătuită separat despre comunele și fundațiunile comunale după esaminarea lor din partea contabilității. și cu privire la acordarea s'au refuzarea absolutului, relativ, la conturile de gestiune; face propunere detaliată pe lângă înșirarea neregularităților, și a eventualelor scăderi observate, precum și pe lângă ilustrarea suplimentelor și lămuririlor necesare.

c) Își dă părerea în cazuri de impunere a dărilor taxelor sau altor soiuri de venit. Asupra propunerilor și rugărilor cari reclamă erogațiuni de bani, cari trec peste cadrul bugetului sau prin cari ar scădea venitele co-

munei, cari ar avea de scop de a introduce dări ori taxe noi, sau a sista pe cele existente, a spori, înstrăina sau transforma averea mobilă și imobilă, a ceda pretenziuni, sau a descrie pretenziuni neincasabile, și a face împrumuturi. Dă rapoarte opinietoare delegației permanente, și consiliului comunal.

Referentul ei este notarul, notarul ei e contabilul, 3 membrii din consiliu, președintele e primarul.

Comisiunea de edilitate.

Art. 104. Comisiunea de edilitate își dă părerea privitoare la clădirile noi, cari urmează să se ridice pe teritoriul comunei, la întregiri și peste tot în fiecare caz ce cade în competența statutului de edificare, fie vorba sau de o clădire publică, sau de o clădire particulară, cu considerare atât la interesul public cât și la cel privat. Referentul ei e notarul, membrii sunt 2 membrii din delegația permanentă, conductorul, medicul, comandantul pompierilor; președintele este primarul.

Comisiunea sanitară.

Art. 105. Sfera ei de activitate este stabilită în legea sanitară și în regulamentul de organizare prezent. Membrii acestei comisiuni sunt medicul comunal, medicul veterinar, farmaciștii din comuna cu preoții aplicați definitiv ai confesiunilor din comună, directorii școalelor cu 3 membrii din consiliu, referentul ei este medicul comunei. notarul ei e notarul comunal, ori cercual, iar președintele este primarul.

Comisiunea economică și agricultură.

Art. 106. Comisiunea economică prevede și execută toate cauzele cari sunt designate ei prin art. de lege XII. din 1894, relativ la economia și poliția campestă și în scopul executării aceluia prin ordonanțele în vigoare.

Ea se compune din funcționarul serviciului de economat, și 6 membri alesi din consiliul comunal. Președintele ei este primarul, iar în absența sa înlocuitorul lui.

Comisiunea orfanală și ocrotirilor sociale.

Art. 107. — Pentru a putea rezolva agendele orfanale și ocrotirilor sociale favorabil pentru minorii orfani, comisiunea orfanală și ocrotirilor sociale se compune din 3 membri alesi din consiliul comunal (cari cu concursul tutorului comunal vor face propuneri delegației permanente comunale. Președintele comisiunii e primarul, în absența sa înlocuitorul său.

Comisiunea de inventarizare.

Art. 108. Comisiunea aceasta ia parte la inventarizarea averii mobile și imobile a comunei, cu funcționarul economatului și cu membrii delegației permanente, precum și inginerul și contabilul.

Inventarizarea averii se va face conform legii contabilității publice și conform regulamentului prezent. Președintele ei este primarul

Comitetul școlar comunal și adică de învățământ și cult.

Art. 109. Sfera de acțiune a comitetului școlar comunal e stabilită prin legile și ordonanțele privitoare la instruirea școlilor și afară de membrii oficiali, constă din 3 membrii delegați de consiliul comunal.

Comisiunea de școntrare.

Art. 110. Școntrarea casei comunale se va face din partea comisiunii de școntrare. Școntrarea se face în fiecare lună odată din partea primarului, notarului, contabilului și din doi membri ai delegației permanentei. În conformitate cu legea pentru unificarea administrativă și în baza regulamentului prezent

Capitolul XIX.

Oarele oficinoase (serviciu).

Art. 111. Oarele de serviciu sunt fixate în conformitate cu Art. 17 din regulamentul pentru aplicarea legii statutului funcționarilor publici, la cel puțin 7 pe zi.

Intrucât s'ar ordona serviciul și după amiază, Sâmbăta după amiază rămâne neapărat liberă.

Funcționarul va observa oarele de birou, iar când necesitatea serviciului o va cere el va putea fi obligat să lucreze și peste acele oare.

Pentru funcționarii cari nu lucrează în birouri, oarele de serviciu se vor fixa prin deciziunea dată separat de primarul, ținându-se în seamă dispozițiunile prezentului articol, întrucât cât permite natura serviciului.

Sărbătorile legale pentru serviciile publice sunt următoarele:

Sf. Vasile, Botezul Dlui, Sf. Ioan, Unirea Principatelor și a tuturor românilor, Întâmpinarea Dlui, 5 zile de Paști, Sf. Gheorghe, Înălțarea Dlui, Sf. Treime, 23/10 Mai, Proclamarea independenței și a regatului, Sf. Const. și Elena, Sf. Petru și Pavel, Adormirea și nașterea maicei Dlui, Înălțarea Sf. Cruci, Sf. Dimitrie, Sf. Mihail și Gavril, Sf. Nicolae, 4 zile de Crăciun, și zilele de Duminecă.

Funcționarul împiedecat să vie la serviciu din cauza de boală, sau alte motive plauzibile, va anunța imediat pe șeful său, arătând cauza împiedecării.

În caz de boală el este obligat să se supună vizitei medicului oficial.

Funcționarul care lipsește nemotivat mai mult de 3 zile consecutive va pierde retribuțiunea pe timpul absenței, putând fi și pedepzit disciplinar.

În asemenea cazuri șeful va cere prin serviciul respectiv funcționarului să-și motiveze absența: dacă în termen de 5 zile nu dă nici un răspuns poate fi considerat demisionat, iar dacă va da un răspuns insu-

ficient, funcționarul va fi trimis înaintea comisiunii disciplinare.

De asemenea va fi trimis înaintea comisiunii disciplinare funcționarul care fără a cădea în vina determinată mai sus lipsește din obicinuință nemotivat dela serviciu; aceasta după ce i se va fi aplicat pedepsile prevăzute la punctele 1 și 2 ale Art. 51 din legea statutului funcționarilor publici.

În cursul prestării unei obligațiuni militare se rezervă funcționarului postul seu cu toate drepturile la salar și înaintare.

Se exceptează cazul funcționarilor cari sunt chemați să îndeplinească stagiul militar.

În timp de mobilizare se va urma conform dispozițiilor speciale.

Funcționarul este obligat a servi comunei cu credință și supunere observând în totul constituția și legile în vigoare, el e dator a lucra conștiincios, obiectiv și desinteresat. Funcționarul este obligat a se supune ordinelor superiorilor săi.

Funcționarul este obligat a păstra secretul în executarea serviciului.

Aceasta obligațiune o au și funcționarii cari au părăsit serviciul, sau au trecut la pensie.

Funcționarii sunt obligați ca prin actele vieții lor publice sau privată să nu compromită funcțiunea sau corpul din cari fac parte

Funcționarilor le este interzis a juca cărți la noroc sau a se deda la alte jocuri de noroc.

Funcționarul este obligat a fi respectuos cu superiorii și va păstra buna cuvântă față de colegii și inferiorii săi.

Va fi cuvincios cu publicul dându-i tot ajutorul în limita atribuțiilor sale.

De altfel toate dispozițiunile al legii și regulamentului pentru aplicarea legii statutului funcționarilor publici în vigoare sunt de a se respecta și îndeplini de toți funcționarii și de personalul ajutorător, precum și de servitorii comunali.

Capitolul XX.

Diurnă și spese de călătorie.

Art. 112. Funcționarii, personalul de ajutoare, înmanatorii, servitorii precum și membrii delegației permanente și membrii consiliului comunal, în calitatea lor de delegați, — cei din urmă întrucât nu sunt îndreptățiți la alte competențe în cazuri când sunt delegați în mod oficial afară de teritoriul comunei au drept la: 1. diurne, 2. la rebonificarea speselor de călătorie.

Diurnele și spesele de călătorie sunt acelea care sunt și vor fi stabilite conform ordonanțelor ministeriale și conform hotărârilor consiliului comunal

Diurnele și spesele de călătorie se vor stabili din partea contabilității comunale, având funcționarii și toți acei cari au drept la diurnă și spese de călătorie, da-

toria, că să facă pe lângă nota de călătorie și spesele avute și un raport detaliat primarului despre serviciul făcut și delegația avută.

În contul de călătorie se pot calcula numai diurnele și spesele de călătorie; pentru locuință, încălzit, lumină și serviciu nu se poate calcula nimic. Funcționarul și toți cei îndreptățiți la diurne și spese de călătorie, dacă sunt delegați afară de teritoriul comunei sunt îndreptățiți a primi diurnele întregi chiar și în cazul acela dacă activitatea sau călătoria lor a durat și numai o jumătate zi. Diurna îi compete pe ziua aceea în care și-au început călătoria, precum și în ziua care a terminat-o să i se fi întâmplat pornirea la drum sau re-intoarcerea în ori care perioadă a zilei.

Funcționarilor și tuturor acelor îndreptățiți la diurnă pentru esmisiuni de interes public, executate pe teritoriul intravilan a comunei, nu se vor plăti diurne.

Pentru procedarea îndeplinită afară de localitatea oficiului în interesul părților private, diurnele au să fie plătite din partea părților interesate împreună cu spesele de transport.

La emisiuni oficiale cari se pot face întregi sau în parte cu trenul și vaporul esmisiunii sunt dator să se folosească de acest mijloc de comunicație. Cu ocaziunea călătoriilor lor pe căile ferate și vapor primarul, membrii delegației permanente, membrii consiliului comunal, notarul și șefii serviciilor își pot socoti bilete de tren și vapor pentru Cl. I., ceilalți funcționari pentru clasa II., iar personalul de serviciu, precum inmanuatorii, pompierii, servitorii, au dreptul la bilete de Cl. III.

Capitolul XXI.

Despre salarii și alte beneficii, taxele medicilor și taxele moașelor.

Art. 113. Salarele și alte beneficii ale funcționarilor, personalului de serviciu, taxele medicilor, și taxele moașelor pentru serviciul lor prestat, se vor stabili conform statutului și regulamentului funcționarilor publici, ordonanțelor ministeriale, și hotărârilor consiliului comunal.

Capitolul XXII

Taxe pentru batere de tobă.

În interesul părților singurate, pentru încunoștințării sau publicarea întâmplării prin baterea tobei au să plătească părțile interesate tobașului comunal următoarele taxe:

Pentru baterea tobei odată	...	20 Lei
" " " de douăori	...	30 Lei
" " " de trei ori	...	40 Lei

Taxele acestea le încasează expeditorul comunal și le distribuie tobașului, purtând o evidență despre cele publicate și taxele încuse.

Capitolul XXIII.

Lucrări particulare.

Art. 115. Funcționarii comunali, ca notarul, inginerul, medicul, medicul veterinar precum și jurisconsultul, cari au dreptul a face și praxă privată, — nu se pot ocupa cu alte lucrări particulare; chiar și cei din urmă se pot ocupa numai într-un timp și până atunci, până când nu sunt împiedecați în executarea agendelor lor oficiale.

Notarul care are și azi dreptul de a redacta acte în baza legilor și regulamentelor în vigoare își păstrează și pe viitor acest drept, conform Art. 372 din legea pentru unificarea administrativă

Pentru lucrările particulare îndeplinite de notarul comunal sau cercual se vor încasa de el taxele stabilite în regulamentul taxelor pentru lucrările particulare, eliberat de către Ministerul de Interne la 3 Septembrie 1924 cu deciziunea Nr 22179 din anul 1924

Capitolul XXIV.

Cualificația.

Art. 116. Cu privire la calificațiunea funcționarilor comunali e normativă legea de calificațiune în vigoare, dispozițiunile fostului directorat al Ministerului de Interne din Cluj, legea pentru statutul funcționarilor publici, precum și dispozițiunile cuprinse în legea pentru unificarea administrativă.

Calificațiunea pentru măestru de drum e stabilită de Minister și consiliul județean cu privire la maestrul de drum.

Pentru canceliști, agenți de constatare (comisari cercuali) agenți de urmărire, (executorii de dare) precum și pentru împiegași se cere absolvirea de IV. cl. medii sau calificațiunea echivalentă acesteia.

Pentru moașe, diploma de moașe.

Se observează că funcționarii actuali precum și membrii personalului ajutător și inmanuator, întrucât nu ar avea calificațiunea amintită aici rămân și mai departe în posturile lor.

Industria textilă — în orașe.

MOTTO: Dorim o *descentralizare completă* pe terenul economic un joc liber pe acest teren, fiind toți cetățeni fără deosebire de limbă și confesiune deopotrivă interesați prin cooperare. Descentralizarea politică are să urmează însă mai târziu după ce s. fletele alpine către România-Mare s'au unificat pedepțin.

(În atențiunea guvernului român).

În lipsă de date oficiale, mă folosesc de datele statistice comunicate în Camera deputaților de d-l deputat Măcărescu.

Statul român — zice deputatul susamintit, plătește străinătății an pe an — pentru bumbac 59,441,713 Lei, mașini agricole 11,923.914 L., aparate agricole 191.979 L., secere 144.216 L., coase 101,053 L., fere de plug 231 560 L., plăși-năvoade de prins pește 695 480 L., capestre, chimji și guri de ham 556 185 L., confecțiuni — țesături brodate cu aplicațiuni 330,275.649 L., pentru stafide roșii în cutie 50,162.660 L., incuietori de punge 1,305.408 L., migdale 1,927.271 L., brețele și jartiere de matasă 772 400 L., muselinuri, crepoane de matasă 17,644.850 L., smochine în cutii 9,389 344 L. Toate acestea la oală fac suma horendă, de 480,532,132 L. bani țipați din țară afară, pentru că ce dăm pentru mâncare și îmbrăcăminte este un capital pierdut, care nu rentează și nu se mai reîntoarne în țara noastră.

Mai departe ne lipsesc cu desevășire fabrici de oțel, țevi electrice, coase, secere, oglinzi, bumbi, ace, hârtie fine, funii, gaetane, plăci de metal, vopsele, diferite grăsimi, oleuri etc. etc pentru cari plătim asemenea o sumedenie de Lei străinătății.

Observăm la acest loc, că instalațiunile noastre textile produc abia 10% din trebuințele țării și apoi nu avem defel fabrici pentru mătasă.

Este caracteristic, că tortul nostru de mătasă nu se țasă la noi, ci emigrează în mod provisor spre Franța și Anglia, unde se pregătește, deunde apoi reîntoarne iarăși în țară sub marca frumos sunătoare: „Anglaise“, „Francaise“.

Este o mare rușine pentru statul nostru agricol, când importă zarzavaturi și conserve, pentru cari plătim 150.000 Lei, pentru hârtie

pregătit din paele noastre exportate dăm 2—3 mil. Lei; mai departe importăm și câteva sute vagoane șindilă, deși țara noastră poate providea Europa întreagă cu șindilă și cu diferite lemneturi din codrii și pădurile ei frumoase și bogate.

Din cele premise reiasă așadară în mod neîndoelnic, că atât producțiunea noastră agricolă, cât și cea industrială este insuficientă, ceace își are de nemijlocită urmare, că Leul nostru nu se poate ridica la o înălțime, să putem regula cu el valuta, fără care nici că ne putem inchipui bunăstare materială și încetarea scumpetei, care dăinuște de atâta vreme pe piețele noastre.

Este deja timpul suprem, să facem ceva pentru consolidarea și refacerea țării noastre. Să realizăm principiul cuprins în lozinca guvernului român: „Prin noi înșine“, sporind producțiunea agricolă, și dezvoltând industria română pe întreagă linia. — Un Leu adevărat nu poate umbla pe picere străine, ci numai pe ale sale — —.

Nu ne mirăm de loc, că atât coroana Cehoslovacă, cât și dinarul sârbesc se ridică vertiginos asupra Leului nostru. Ridicarea aceasta nu stă în legătură strânsă cu împrumuturile contractate în străinătate, ori cu capitalurile internaționale investite în industria acestor țări, ci singur și numai cu împrejurarea, că Industria vestită a Austriei cu muncitorii săi practici și credincioși aparțin astăzi la Ceho-Slovia, care exportează an pe an articoli textili, mașini de tot felul, și alte mărfuri în valoare de mai bine de un miliard, sumă vărsată în cassa Statului și în pungulița cetățenilor. La fel Iugoslavia, prin uniunea cu Croația, Slavonia etc. s'a regulat finanțele și valuta. și prin aceasta s'a pus temeiul solid la consolidarea și refacerea țării Sârbia bătrână cu Montenegro produc materialul

brut, iar Croația—Slavonia cu muncitorii săi harnici prelucră materialul în fabricile lor mehanice, exportându-l în țările vecine — —

Durere! România-Mare a erezit în adevăr dela fosta Ungaria o țară bogată, cu boieri bogați, cu horende datorii și cu 4—5 milioane străini de neamul nostru, cari numai cu greu se pot uni sufletește cu noi; dar nu am erezit dela Maghiari nici o industrie de samă, nici muncitori practici, ca vecinii nostri norocoși. În loc de muncitori practici am luat în primire 1½ milion de proletari, pe cari noi i-am improprietarit în dauna gospodarilor, și a economilor, cari astăzi sunt siliți a-și lăsa pământul pârlog în lipsa muncitorilor ori să plătească o simbrie nemai pomenită în trecutul țării, care scumpește prețul pâinei și al alimentelor.

Industria mare stă în legătură strânsă cu viața politică și economică a orașelor noastre, fără cari nici că ne putem inchipui naționalizarea României.

Ungaria a maghiarizat cu ajutorul orașelor, intocmai ca orașele din America, unde trăesc sute de naționalități (numai în Chicago se află 120 naționalități cari pentru de a se putea înțelege între sine pe terenul social și economic, au adoptat o limbă străină — pe cea angleză — neglijându-și limba lor națională cu desăvârșire. În America întregă nu afli o școală națională, deși legile americane nu interzic înființarea institutelor naționale.

Este evident așa dară, că lățirea limbei oficioase nu prin școală, ci singur și numai cu ajutorul industriei și a comerțului se poate realiza cu succes.

Avându-se în vedere, că în orașele din România-Mare sunt: 28% români, 40% evrei și alții 32%, apoi este datorința Guvernului român a lua măsurile necesare pentru naționalizarea orașelor, se înțelege cu ajutorul Industriei și a Comerțului român.

Principiile directive relativ la injgheizarea repede a industriei noastre, le putem reasuma în următoarele: 1. Fiecare oraș în România-Mare să fie obligat a înființa instalațiuni industriale în regimul propriu, ori pe bază cooperativă sub conducerea proprie a orașului

În locuri muntoase, unde se află lemne, metal, lut, lână și rachită, să se injghebeze instalațiune pentru lemneturi, piatră, metal, lut, țesătorie și spălătorie de lână, și impletire de corfe.

La șes să înființăm însă fabrici de tors, țesut pânză, și pentru apretura stofelor; mai departe instalațiuni pentru impletire, mănuși și dantele.

La șes se poate cultiva cu succes și prăsirea vermilor de matasă, așa torsul și țesutul mătasei.

2. Ne lipsește un *Technicum* pentru industria textilă cu secțiunile următoare: Torsul, țesutul, impletitul, desemnarea după model, chemia textilă, înălbirea, vopsirea și chemia

Scopul acestui institut de mare însemnătate pentru țara noastră este: pregătirea teoretică și practică a technicianilor textili, a fabricanților, directorilor de fabrică, desemnatorilor de mostre și în urmă a măiestrilor de lucrătoare pentru tors, țesut și impletit în legătură cu construcțiunea mașinelor din chestiune.

Acest *Technicum* să se instaleze la sediul capitalelor alipite către România și anume în Cluj, Cernăuț, Timișoara și în Csișineu.

3. Să se organizeze în sânul Ministerului de Industrie și comerț o „Secție textilă“, care să deie directivă instituțiunilor textile, să promoveze interesele acestora pe linia întregă; și apoi putem fi siguri despre aceea, că în România-Mare vor înceta toate velcitățile naționaliste, ca și în America, care nu cunoaște așa numita „chestie națională“.

Ioan Grofșoreanu.

Atestatele de prețuire.

Administrațiile financiare se plâng în continuu împotriva notarilor comunali și cercuali, că prețuesc sub prețul zilei imobilele obiect de vânzare—cumpărare, sau de donație și astfel scurtează statul în drepturile sale, dând loc încasării de competențe scăzute.

Mai eri primii un ordin, în care autoritățile administrative dojenesc notarii, pentru faptul, că ar prețui exagerat imobilele asupra cărora n'au redactat ei contractele de vânzare-cumpărare sau de donație.

Oare este aceasta o boală generală între notari, sau sunt ici-colea cazuri izolate, cari dau anză la generalizare?

Presupun, că nu e nici-una, nici alta, ci poate va fi un exces de zel a autorităților financiare, cari știu afla sâmburele tuturor relelor în rea voința notarilor, pe cari îi acuză fie cu drept, fie fără drept.

N'am avut până în prezent fericirea să estradau un singur atestat de prețuiri în cazuri unde contractele s'au încheiat la avocați sau la notarul public, deși mi-au trecut prin mână zeci de contracte de acelea pentru a le înmâna părților, după transcrierea dreptului de proprietate.

Am remarcat dintre multele contracte întabulate și fără atestate de prețuire două, sub No. de gestiune 225/922 jud. de ccol Făget, dintre cari unul asupra unei jumătăți din 3 jug. adecă 1½ jug. arăta o valoare de 1000 Lei, iar celalalt asupra c. f. No. 414 a com. Țela No. top. 853, c f. a com. Bacamezău No. 422, No. top. 507.120, 121, 122 (mărimea necunoscută) la fel arăta valoare de 1000 Lei. La comuna Țela după război nu a fost nici când 1 jug. pământ (în un complex) mai țeftin de 5000 Lei, mai scump însă, de 10-ori atâta da și cred, că la comuna Bacamezău la fel stăm cu prețurile. Oare în cazurile de mai sus, care notar va fi vinovat?

Mi-s'a întâmplat, că am prețuit imobilul cu atâta cât am știut pozitiv, că e prețul de vânzare-cumpărare, la percepția Birchiș s'a dat crezământ prețuirii, pe când la percepția Făget s'a încasat competența după sumă mai mare decât cea din atestatul de prețuire și acest lucru s'a repetat de câteva-ori, nu am văzut însă vre-un preț de vânzare-cumpărare în contractele încheiate înaintea avocaților sau a notarului public, unde să nu fie fost ceva de obiecționat, totuși s'a perceput competența statului și după prețul scăzut și s'a făcut transcrierea, fără observări și fără acuzări.

În unele părți locuitorii intenționat trăgănează luarea inventariilor lăsământare după cei decedați, iar în fine, prin o comisionare la fața locului ajung proprietari pe lăsământ erezii pe baza folosinței faptice, prescurtând statul cu competența de drept

Până-când lucrurile dăinuesc așa, părțile se înstreinează tot mai mult de notarii comunali, cari și atunci, când le redactează câte-un contract, le cumpenesc să plătească compelița după prețul întreg, pe-când după prețul scăzut pentru cari plătesc competența când li-se fac contractele de alti îndreptățiți, deși plătesc taxe mai mari, totuși competența e atât de scăzută, încât le este mai ușoară sarcina, adecă iese din învârteală cu mai puține spese.

Acestea lucruri ar trebui să se vadă și ar trebui să se acuze odată și vinovații faptici nu tot notarii și iar notarii comunali, cu sau fără drept. Ar trebui să ajungem odată la aceia, ca ordinul dat să fie ordin și să se respecte de toți, fără deosebire de grad și culoare, iar contravenienții să-și primească pedepsa meritată, să nu se mai generalizeze în tăcere unele abateri ale unor funcționari, ci să se pună capăt relelor, prin sbiciuire fără milă acolo, unde se constată rea voință.

Un notar cercual.

CĂMINUL NOSTRU.

Colegul Ion Nemeș s'a simțit din nou dator a arăta cât de mult rătăcește susținând, că ideea înființării unui cămin notarial, e greva membrilor împotriva stomacului, adecă pornirea notarilor împotriva celorlalți funcționari administrativi — și plin de calm și simț de disciplină față de Uniune, — în No 12 al revistei „Revista Administrativă“ se prezintă drept reformator și sperează, — încă — că și va afla aderenți în șirul notarilor.

Se plânge colegul Nemeș, că e acuzat cu: „Ideie de separatism, cu născociri tendențioase, necunoaștere de cauză, seduceri etc“ și nu și poate închipui, că atunci, când un individ, sau o reuniune județeană pornește în direcție contrară celei date de statute și nu lucrează în acord cu celelalte reuniuni, adecă cu întreaga Uniune, dă dovadă deplină de separatism.

Necunoaștere de cauză este susținerea colegului Nemeș, că chestiunea înființării căminului nu a fost luată în programul adunării dela 1 Noembrie 1924, atâta timp cât în acel program, la pt. 15 s'a dat loc eventualelor propuneri, iar alin. 2 Art. 36 din Statutele Uniunii spune, că dacă un membru vrea să facă vre-o propunere în adunarea generală, trebuie să anunțe Președintelui subiectul, cu 5 zile înainte de adunare.

Necunoaștere de fond este părerea colegului Nemeș, că hotărârea mai poate fi discutată de un membru al Uniunii (pentru a și câștiga aderenți), iar necunoașterea de formă este propunerea de a se lansa apel către reuniunile județene pentru a se pronunța asupra cauzei, când alin. 2 Art 34 din statute spune, că hotărârile adunării generale sunt obligatorii pentru toți membri, iar Art. 32 din aceleași statute spune că: „Adunarea Generală este instanța superioară a Uniunii“. Aci țin să amintesc și Art. 44, 45 din statute, cât privește reuniunile județene, (cari cunoscându și menirea, nici nu s'ar putea alătura la propunerea de a desbata în sfera lor de activitate lucruri desbătute de adunarea generală).

Născocire tendențioasă este și afirmația, că nu s'ar fi adus hotărâre privitor la înființarea

căminului, în adunarea dela 1 Nov. 1924, căci cum și-ar putea închipui cineva, că Presidiul lansează apeluri pentru strângerea de fonduri, fără nici o hotărâre, numai din inițiativă proprie?

Chestiunea înființării căminului notarial s'a desbătut în Consiliul de Administrație, unde propunerea colegului Ursu a fost primită cu entusiasm, s'a desbătut apoi în adunarea generală, unde încă a fost primită propunerea, fără ca dl. coleg Nemeș să fi propus atunci ceia-ce ar voi să propună acum (pe semne nu a plecat inspirat de — acasă).

Întrebarea pusă de colegul Nemeș — despre care nu mi reamintesc să fi auzit ceva în adunare, — că e mai importantă înființarea tipografiei sau a căminului, apare ca și o ghicitoare, căci ce are calul cu boala vacii, în ce legătură stă tipografia cu căminul? deci chiar dacă s'a pus întrebarea și nu i-s'a dat atenție, nu e nici o mirare, iar colegul Nemeș încă și poate închipui, că amândouă sunt de folos, numai — cât una se bazează pe acțiuni, iar cealaltă pe contribuțiuni benevole, și una și alta s'ar putea înființa, dacă în locul hărțuvelilor și a nepăsării, ne-am pune umăr la umăr și am lucra așa, cum se aștepta atunci la adunare, că o să lucrăm.

Nu cunosc unanimitate, unde mai sunt și 3—4 păreri individuale, ci în atari cazuri poate fi vorba de majoritate

Îi datorăm mulțumită subprefectului, care a inițiat votarea unui ajutor pe timp de 6 ani pentru căminul nostru. Atari subprefecți sunt mai mulți și e dureros, că dânșii ne apreciază pornirea, pe când colegul Nemeș ne-o desaproabă, chiar subprefecții ar fi chemați să ne amintească povestea lui Agrippa și dânșii nu fac aceasta, pentru-că mai știu și alte povești.

Sperez, că majoritatea colegilor se ocupă mai serios cu chestia căminului decât colegul Nemeș, iar visul nostru al tuturor se va realiza, sperez, că se va continua cu strângerea de fonduri, așa după cum s'a pornit și în cazul cel mai rău, dacă am ajunge chiar să fructificăm câți-va ani capitalul strâns, tot vom putea avea

căminul propriu, alături de cel al asociației matre (a funcționarilor administrativi) pentru a cărui înființare trebuie să depunem același interes, ca și pentru cel notarial, fiind și al nostru și având destinația tot atât de sfântă.

Ioachim Sas
not. cerc.

Industria textilă.

MOTTO: „Plătim an pe an străinătății aproape 400 milioane Lei pentru pânză, postavuri, mătase și alte 400 milioane pentru îmbrăcăminte confecționate, bani aruncați din țară afară, avându-se în vedere, că ce dăm pentru mâncare și îmbrăcăminte este un capital pierdut, care nu rentează ci sărăcește țara și o duce la sapă de lemn.

Cele mai însemnate ramuri economice sunt: producțiunea *alimentelor* și *industria textilă*. Aceasta din urmă se ocupă cu pregătirea pânzei, a postavului și a mătasei.

Dacă la pregătirea articolilor textili întrebuințăm aparate manuale, avem dea face cu industria textilă de casă, față de cea mecanică, cu care se ocupă fabricile textile.

Suntem un stat agricol, care este binecuvântat dela natură cu toate darurile sale în măsură, că am putea produce nu numai materiile necesare la industria textilă, ci și un plus considerabil pentru export.

Este adevărat, că producțiunea noastră relativ la industria textilă este minimală așa, că trebuie să importăm din străinătate fuioare de cânepă și de in, necesare la industria textilă și pentru frânghii, pentru cari plătim asemenea câteva milioane de Lei.

Este caracteristic, că până ce Germania industrializată produce în fiecare an 17—20 milioane de măști metrice de cânepă și de in, până atunci țara noastră abia produce 2—3 mii măști metrice, care nu ajunge nici pentru trebuințele frângherilor cari cumpără materialul scump în străinătate, ceea ce apoi scumpește prețul articolilor.

La șes pretutindeni am putea produce cânepă, care iubește căldura, și la munți in, căruia îi priiește răceala, cu masura, că am putea acoperi nu numai lipsurile noastre, ci ne va rămânea o parte considerabilă și pentru export, fără care nici că ne putem inchipui echilibrarea bugetului și regularea valutei.

Ne trebuie mai departe lâna necesară pentru postavuri, și vermi de matase pentru tors și țesut, avându-se în vedere, că țara noastră și în privința acesta este avizată la streinătate. Față de 5—6 milioane vite cornute, și 8 mil. oi și capre, Anglia produce 12 mil. vite cornute, și 30 mil. oi și capre.

Este adevărat, că în Anglia mai toate, pământurile arabile sunt prefăcute în izlazuri, până ce la noi rară comună dispune de izlaz necesar pentru prăsierea vitelor domestice.

Depinde de autoritățile noastre administrative, și în deosebi însă notarul cercual este în primul loc chemat să vegheze, să indemne, și să dispună în mod obligator, că fiecare proprietar și posesor de pământ să însămânțeze o parte corespunzătoare cu cânepă, și cu in, să prăsească cât mai multe vite cornute, și îndeosebi oi, și capre pentru lâna necesară la industria textilă, punându-le în vedere, că Guvernul țării va comanda în străinătate bumbacul necesar plătindu-l în Valută-aur, ceea ce va reduce prețul la un minimal, iar autoritățile administrative vor mijloci imprumuturi ieftine pe samă producătorilor, și îi vor împărtași de toate favorurile posibile, înlesnindule producțiunea prin aceea, că în centrul plasei se va înființa un topitor de cânepă și de in în legătură cu mașinele necesare pentru frânt și pentru tors; iar pentru spălarea lânii se vor injgheba, așa numite: spălătorii de lâna.

La reședința județului se va înființa un magazin de cumpărare și de schimbare relativ la articoli și material textil.

În locul resboaielor primitive de astăzi să se introducă resboiul cu suveica repede, pentru pânză și postavuri, și resboiul laquard manual pentru pânză fină, matasă, desenuri etc.

Cel mai perfect resboiu cu suveică repede se află astăzi în Késmárk (Cehoslovăcia) precum și resboiul laquard manual.

Să se comande un exemplar, după care apoi se pot construi resboaiele necesare.

În lipsa unei mașini practice pentru apretarea postavului, țăraniii noștri sunt siliți să și apreteze postavul în așa numite: „mori de văială“ (ványoló malom) un aparat prost de pe timpul Noe. Abia după o muncă grea de 5–6 luni se apretează postavul în măsura, s-ai poți folosi pentru pregătirea îmbrăcămintelor.

La reședința județului să se instaleze o mașină pentru înălbire, vopsire și apretură.

Dacă în modul indicat s-ar spori producțiunea alimentelor a bucatelor, și vitelor domestice, a plantelor comerciale și industriale, și dacă fiecare țaran și-ar produce însuși pânzeturile și postavurile necesare pentru vestmintele sale în măsura, să numai cumpere pentru bani buni — marfă scumpă și rea dela neguțători: în cazul acela și prețul marfei de pe piețele noastre se va reduce în mod simțitor.

Să privim în viitor.

În multe locuri s'a lamentat situația mizeră a unor comune din Vechiul Regat, dintre cari unele sunt lipsite chiar de edificiile publice strict necesare, ca școli, biserici, primării etc. dar nu s'a căutat răul, care e baza tuturor neajunsurilor și care a început a se estinde și în ținuturile mai înfloritoare ale țării.

Primul rău e faptul, că comunelor li-s'a tăiat drumul spre înaintare prin limitarea din oficiu a bugetului lor, iar al doilea e acela, că conducerea lor s'a dat în mâna unor factori, necalificați sau cu calificăție puțină, legați de interesele interne, prin înrudire, prin prietenie, prin interese personale, cari factori sunt primării comunale, găsiți de indispensabili dela con-

Este un adevăr neîndoelnic, că o industrie oarecare numai acolo prinde rădăcină, unde pământul țării este slab și neroditor. De aici lozincă: „Lipsa este acel măiestru vestit, care ne învață toate artele“. Din cauza aceasta față de indolența și nepăsarea suverană a poporului nostru „împroprietărit“, notarul cercual trebuie să ia inițiativa, să realizeze principiile depuse în acest articol.

Mai înainte de toate să înlocuiască resboaiele vechi — cu modelul nou, în legătură cu roata de tors, și cu depănătorul necesar. Să trimită din fiecare comună un bărbat ori o femeie cu pricepere pentru țesut la Késmárk să învețe practic arta țesutului. Acesta apoi va ține scoală cu populațiunea din localitate.

Și până atunci — până când poporul nostru dela sate se va împrieteni cu țesutul pânzei și a postavului, fiecare comună să fie obligată a înghimba în regimul propriu o instalațiune pentru țesut pânzeturii și postavuri cel puțin cu 5 resboaie cu suveică repede și un resboiu laquard manual, intrucât instalațiunea aceasta textilă nu se va putea înființa pe cale cooperativă, care se va bucura de toate favorurile articulate în lege și în ordinațiuni ministeriale.

Ioan Groșoreanu.

ducere chiar prin noua lege administrativă, care în viitorul apropiat își va arăta efectul.

Pornind dela limitarea bugetelor, trebuie să admită ori-cine, că aceasta e ilegală, atâta timp, cât e vorba de descentralizare și e cu atât mai ilegală impunerea din oficiu a unei părți din buget, mai ales atunci, când nu se arată un nou isvor pentru acvirea acoperirii barem pentru partea impusă a bugetului.

Comunele, în baza legii pentru unificarea contribuțiunilor directe și în baza legii asupra maximului taxelor, sunt nevoite să și acopere trebuințele din cole adiționale și taxe comunale de atâtea categorii, fie-că au dări mari sau mici, fie-că au bază de a repartiza taxe sau nu, fie-

că au baza de a repartiza taxe sau nu, fie-că acestea toate laolaltă asigură sau nu acoperirea cheltuelilor bugetare.

Limitarea aceasta a veniturilor a contribuit foarte mult la ținerea a atâtor comune mai ales din Vechiul Regat, unde răul e mai vechiu și aceasta însemnează dezastrul tuturor comunelor, creiat deja în cursul alor 2-3 ani dela introducerea legilor suscitade și în teritoriile alipite.

Comunele, cari nu au proprietăți, au o singură cale directă către trăinicie și înflorire și aceasta este repartizarea cheltuelilor pe locuitori în proporție cu venitele acestora, adică urgisitul arunc comunale e singurul chemat a astupa golul, pe care cotele adiționale dimpreună cu toate taxele comunale nu sunt în măsură al' umplea.

E strictă situația mai ales atunci, când contribuabilii, văzând necesitatea, se declară aplicați a contribui în proporție procentuală la acoperirea unor cheltueli, dar nefiind baza legală, aceasta nu se poate face și astfel suferă obștea

suferă individul, dar va suferi viitorul, care ne găsește în letargia impotenței creiate prin împrejurările nepotrivite tuturor ținuturilor, de dragul unificării pripite.

Se poate constata ușor efectul produs de nouile legi și se poate găsi o modalitate pentru îndreptare, până-când nu suntem în pragul dezastrului către care se grăbesc comunele rurale fără averi proprii.

Al doilea rău amintit mai sus, se va putea vedea după punerea în aplicare a legii administrative și vom ajunge în curând și la aceia, că se vor lua de sus măsuri pentru stârpirea acelu rău, căci în prezent ori-ce observare a noastră în jurul administrației comunale s'a privit și se privește de pătimase și fiecare crede, că sâmburele observărilor e râvna notarului de a ajunge conducătorul administrației comunale.

Să privim în viitor și să ne gândim la aceia, că și mâine va trebui să trăim, deci încă de astăzi trebuie să ne așternem pentru mâine.

Un notar com

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Secretarul primăriei.

În unul din numerii trecuți ai acestei reviste un secretar de primărie din Basarabia voind să înceapă lupta pentru emanciparea secretarilor comunali s'au mai bine zis a secretarilor primăriei, a declarat, că nu voiește să recunoască de șef al său pe notarul comunale, iar revista de specialitate a notarilor comunali „Administrația Română“ a dat loc acelu articol, poate chiar pentru a arăta autorului, cât de mult rătăcește, crezând, că prin pornirea'i fără bază va ajunge la mal

Trebuie să știe atât secretarul din cauză, cât și alții de felul său, că până nu este cap, e vai de picioare, iar adevăratul cap al administrației comunale, a fost, este și va fi notarul comunale, deși legea impune drept cap al administrației comunale pe primarul comunale, care — fără notar — nu a putut și nu va putea corespunde chemării sale.

Respectivul domn încă va aspira în rând cu alți secretari la aceia, ca să ajungă notar comunale, iar în cazul, că și-ar avea șeful ales de dânsul, nu știu de unde și-ar putea câștiga

cunoștințele necesare pentru a avansa la un grad cu totul strein dânsului până aci și cum s'ar simți mai târziu (avansat) când ar ceti un astfel de articol, care destăinește o adevărată ură față de notarii comunali,

Admit și aceia, că individul din chestie ar fi mulțumit cu soarta de secretar al primăriei, în care caz trebuie să sufere de boala de a se feri de lucru și astfel, având un primar neprițut va crede, că neprițuterea duce la infinit și în urmare va deveni singur șef al primăriei, fără a mai putea fi controlat în șefia 'i visată astăzi, dar neizbândită mâine.

Ori-care ar fi intenția respectivului secretar, trebuie să admită și dânsul, că e primită și trebuie să admită și alții, că până-când notarii comunali tind a apăra și interesele unei tagme în prezent streină de ei, nu se cuvine, ca acea tagmă să-și arete părțile slabe chiar prin pornire contra ocrotitorilor ei, cărora le datorează mulțumită și nu apostrofări.

Ioachim Sas,
not. cerc.

PUBLICAȚIUNE.

Nr. 1162—923.
27—1.—1926

Notariatul cercual Plavișevița.

Pentru complectarea postului vacant de subnotar se caută un notar diplomat. — Reflectanții vor înainta cererile lor prin oficiul nostru. Afară de salarizarea din partea statului vor primi dela noi din veniturile particulare 50% — din lucrările ce va face dânsul.

Maurus Gal
not. cerc.

Concurs.

La notariatul cercual Armeniș, plasa Teregova, județul Caraș-Severin se caută un cancelist vărsat în agendele administrative, dar mai ales în cauzele cadastrale. Postul se poate ocupa imediat. — Se pretinde cunoașterea perfectă a limbii oficiale.

Solicitorii să înainteze oferte în scris, anexând și actele ce posed.

Retribuțiuni după invoială.

Ioan Balla, notar.

Nr. 88/925.

Concurs.

Pentru complectarea postului de scriitor la notariatul cercual Cefa (plasa Salonta-Mare) se caută un tânăr, sau om în etate medie necăsătorit, cu cunoașterea perfectă a agendelor notariale. Salar 1500 Lei lunar, locuința, vipt, luminat încălzit gratuit. În caz dacă se dovedește că este om demn de a îndeplini agendele notariale cu care va fi însărcinat, se va majora salariul până la 2000 Lei lunar.

Notar cercual.

CONCURS.

Cancelist necăsătorit cu 2 clase comerciale, cu praxă de 5 ani în afaceri de bancă din Statele Unite, și 6 luni praxă în agendele notariale, caută un post convenabil la un notariat, posedă limba Română, Maghiară, Germană și Engleză. Adresa: Remus Alexandru, Comuna Ilimbav, plasa Nocrich, jud. Sibiu.

Subnotar cercual cu familia mică și cu praxă de 14 ani, posedă limba statului, maghiară, puțin germană și sârbească caută un post de subnotar comunal sau cercual în județul Arad, Timiș-Torontal, Caraș-Severin, Hunedoara. — Adresa:

Anton David
Livadia de câmp

Posta: Pui
Jud.: Hunedoara.

„Cancelist începător (cu puțină praxă) necăsătorit, doresc a ocupa un asemenea post la un notariat, unde existența mi-ar fi asigurată. Garantez o putere de muncă sigură și neobositoare. Postul pot să-l ocup imediat Rog trimiterea ofertei pe adresa: Cleer Francisc, Monoș-Petreu, jud. Bihor.“

No. 324—925

Notariatul cercual Făget.
Jud Târnava-mică.

Pentru complectarea postului vacant de subnotar se caută un notar diplomat, cu cunoașterea perfectă a agendelor notariale. Reflectanții vor înainta cererile lor prin oficiul nostru. Afară de salarizarea din partea statului vor mai primi dela noi cvartir potrivit și grădina gratuit și din veniturile particulare 80%, — din lucrările ce va face dânsul

Notar cercual.

CONCURS.

La comuna Chier (jud. Arad) se primește un individ necăsătorit care în toată privința este versat la agendele cancelariei notariale.

Salar lunar: 1200 Lei și întreținere gratis la notar — fără de spalat, apoi locuința.

Cunoștința perfectă a limbii Statului necondiționat e de lipsă.

Chier, la 18 Iunie 1925.

Carol Bognar,
notar.

Pnblicațiune.

La notariatul Petroman (plasa Ciacova jud. Timiș-Torontal, distanța de 3 Km de la gara și Ciacova) se caute un scriitor deplin vărsat în agendele administrative pe lângă intrare imediată

Salar lunar la început 1800 lei și i-se garantează o aprovizionare cu un preț favorabil redus. Locuință grătuită și 6 m. lemne pe an și venitele după biletele de vite. La cei core-spunzători li se va mări leafa în curând.

Petroman, la 4 Iunie 1925

Notar.

CONCURS.

Dávid Árpád de 20 de ani cu 8 clase liceale și maturitate dorește a fi primit de practicant la un notariat. Leafa: toată întreținerea și 800 Lei pe lună. Adresa: Pachia, jud. Treiscaune.